

Erkenningsnummer:
P708478

de knotwilg

Redding slechtvalk

'Stille aarde'

MAP 7

Diversiteit

Natuurpunt
Midden-West-Vlaanderen

EEN SNUITKEVERTJE
BOTSTE TEGEN
EEN WANTS AAN
EN KWAM THUIS
MET EEN COOL VERHAAL:

SHE WANTS ME!

Geert De Kockere
www.litenatuurjtjes.net

Editoriaal

- 3 *De insectenzomer: 'Niet meppen, wel appen'.*

Algemene informatie

- 4-7 **Bibberen in de broeken – een slechtvalkstory**
8-9 **'Stille aarde' schudt ons wakker: ook de insecten zijn in gevaar!**
Natuur- en Milieunieuwtjes
10 **Algemeen**
'de knotwilg' niet meer op papier, maar digitaal?
Sproeiverdriet
'Wild land'
11 **Ichtegem**
Bouw je mee aan een nieuwe Natuurpuntkern?
11 **Kortemark**
Kern Kortemark rondt 'Natuurpuntjes' af met avonturenpad in Zarren
12 **Roeselare**
Ree!!!
13 **Staden**
Kikkerfossiel
12-13 **Torhout**
Alpengierzwaluw boven de stad
14-16 **Een nieuw mestactieplan voor Vlaanderen**
17 **SNUIT-jongerenpagina**
18-22 **Activiteitenkalender**
23 **Startactiviteit 'Jong Natuurverkenners'**
24-25 **Natuurpodcasts: een eigenzinnige top 5**
26-27 **Grote brandnetel (*Urtica dioica*)**

Plaatselijke bijdragen

NATUURPUNT MANDELSTREKE

- 30-31 **'Buur en Natuur' in Krottegem - Op weg naar meer diversiteit
& inclusie binnen Natuurpunt**
32 **Bruine kikkers in de knel**
33 **Er wikkelt wat in de Vijfwegenpoel**
NATUURPUNT RUIDENBERG
34-35 **Wandel een hele zomer lang mee met 'Ontdek-je-Plekje' 2023**

Werkten mee aan dit nummer:

Koenraad Blontrick, Daniël Boens, Geert Carette, Paul Cobbaert, Kamil Daneels, Marlies De Cock, Paul Debaenst, Roney Debaillie, Wim Debruyne, Sofie Declercq, Philippe Deprez, Danny Deschacht, Piet Desmet, Leopold Dewulf, Xavier Dirix, Roland Eeckhout, Marc Espeel, Luc Feys, Peter Hantson, Peter Lemmens, Georges Pollentier, Jan Proot, Jo Seynaeve, Johan Strobbe, Fabienne Van Canneyt, Bart Van Thuyne, Bart Vanwildemeersch, Hans Verplancke & Ria Wyffels.

Omslagfoto: smaragdlangsprietmot.

Foto's hiernaast: Duitse wesp, bloedcicade, langsprietpopulierensnuittor en smalle randwants.

Foto's van Danny Deschacht.

De insectenzomer: ‘Niet meppen, wel appen’.

Terwijl ik dit schrijf, kort voor alle artikels op hun plaats vallen en ‘de knotwilg’ naar de drukker gaat, kunnen we net genieten van de eerste zomerse dagen. Na een kletsnatte lente bleef het vooral koud en winderig. We sukkelden van de ene weerblokkade naar de andere, en de voorbije kurkdroge en verschroeiend hete jaren lijken alweer eeuwen achter ons te liggen.

Op 1 juni lanceerde Natuurpunt de ‘Insectenzomer’. Drie maanden lang worden we uitgedaagd om zo veel mogelijk insecten te fotograferen, te determineren met de beeldherkenningssoftware van ObsIdentify en in te geven op www.waarnemingen.be. Zo proberen we de insecten in Vlaanderen in kaart te brengen.

Ik sta in mijn tuin met mijn smartphone in de hand tussen het knoopkruid, de koekoeksbloemen en de margrietten. Dat is het resultaat van de ‘Maai Mei Niet’-campagne, die bij mij naadloos is overgevloeid in een ‘Maai Juni Ook Maar Half’-gazon. Maar het is stil, beangstigend stil.

En ik ben niet de enige die dit is opgevallen. “Een kwart minder vlinders, half zo veel hommels en in sommige natuurgebieden lijken zweefvliegen vrijwel volledig te ontbreken. Tellers maken zich grote zorgen over een opvallend slecht jaar voor bestuivende insecten. En inmiddels lijkt zelfs een punt bereikt dat veel planten niet bestoven worden.” Dat lees ik bij EIS, het Nederlandse ‘Kenniscentrum Insecten’, dat voorjaarstellingen organiseert.

Overall gaan de insecten spectaculair achteruit. De laatste 50 jaar verloren we in Vlaanderen de helft van onze insecten en we verliezen nog steeds zo’n 1% per jaar. De oorzaak? Een mix van gekende factoren: bestrijding in de landbouw, het verdwijnen van natuur, vervuiling en – nu extra opvallend – het snel veranderende klimaat. Vooral de kurkdroge zomers van de voorbije jaren hebben er hard ingehakt. (Lees er de samenvatting ‘Stille aarde’, het nieuwste boek van hommelprof Dave Goulson, maar eens op na. Je vindt het op pagina 8 van deze knotwilg.)

Om een goed beeld te krijgen van de situatie vraagt Natuurpunt nu hulp om de insecten in Vlaanderen zo ruim mogelijk in kaart te brengen. Dat gaat heel eenvoudig met de app ObsIdentify en het kan ook overal: in je tuin, in het bos of in de stad. Elk insect telt. ObsIdentify vertelt je welke kever, bij of vlinder je hebt gespot en met één druk op de knop wordt jouw waarneming opgeslagen. Zo help jij de wetenschap een stapje vooruit.

Naast het verontrustende insectennieuws, horen we gelukkig ook verhalen van wat zich herstelt: bevers in het Brugse, de bruine kiekendief in graanvelden in de streek, de Westhoekwolf, zeearenden in de Blankaart, ... Koekelarenaar Paul Cobbaert schreef er zelfs een boek over.

Daarin zie je dat het kan: herstellen wat we stukemaakt hebben. Laten we vooral dát onthouden: als we samenwerken, is er veel mogelijk. In dit nummer van ‘de knotwilg’ lees je onder meer hoe enkele vrijwilligers het ijskoude water in doken om een slechtvalk te redden. Hoe er overal weer mensen opstaan die willen helpen bij de bescherming van natuur en milieu. En hoe de landbouw- en natuursector in overleg gingen om een nieuw mestactieplan uit te werken.

Ondertussen kan je dus meehelpen met de insectenzomer. Schrijf je in op www.insectenzomer.be en ontvang toptips van experts met de mooiste natuurgebieden, de leukste weetjes en de beste zoektips. Zo krijg je ook de resultaten van de actie te zien. Hoeveel juffers, kevers en vlinders werden er al ‘gevangen’? Welke straffe soorten werden gespot? Jij verneemt het als eerste! Niet meppen, wel appen!

*Sofie Declercq, voorzitter
Namens het bestuur van
Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw*

Bibberen in de broeken - een slechtvalkstory

Het Blankaartbekken stond helemaal blank, een immense water-vlakte van honderden hectaren, die naadloos overging in de Blankaartvijver. Hiermee deden de IJzerbroeken hun naam weer alle eer aan en vormden een supermagneet op overwinterende watervogels. Aan zo'n winterfenomeen konden wij niet weerstaan en op 23 januari trokken we er met zijn vieren, Ferdinand, Jo, Paul en ik, naartoe. Gewapend met telescopen en verrekijkers, maar vooral stevig ingeduffeld om de temperatuur, die flirtte met het vriespunt, de baas te kunnen.

In de Blankaart was enkel 'De Otter', de lage schuilhut in de zuidoosthoek van het reservaat, droogvoets bereikbaar. Maar daar begon een waar kijkfestijn waar een vogelaarshart warmer van wordt. Groepen ganzen op wat overbleef van het grasland en heel wat dobberende eendensorten op de vijver. Een paar aandachtige buizerds zaten gebeiteld op de weidepaaltjes, waarnaast een stel actieve roodborsttapuiten heen en weer vloog tussen prikkeldraad en de ruigte daaronder. In de achtergrond bruine kiekendieven op jacht boven de oevers en jawel, een rode wouw om het af te maken. Ook wij raakten helemaal op dreef. Op naar meer?

De hoge kijktoren was geen optie: het pad erheen was kniediep overstroomd en op verschillende windluwe plaatsen bedekt met een dun ijslaagje. We wilden echt geen uitschuivers riskeren. Dus op naar de noordrand van het kasteelbos, waar nog wat hoger gelegen hooilanden begaanbaar leken. Verder weg allemaal water... maar met iets vreemd dat wapperde bij een weideafsluiting. De telescopen snel

opgesteld: een nog levende vogel worstelde tevergeefs om een gespierde vleugel uit de venijnige prikkeldraad los te wrikken. Alsjeblief zeg, het was een jonge slechtvalk! Geen flauw idee hoe lang die het daar al uithield, slechts enkele decimeters boven het ijskoude wateroppervlak. Het dier moest wel erg uitgeput zijn.

Een reddingsactie? Dat leek hopeloos vanaf onze standplaats. Het zou ruim honderd meter waden worden door ijskoud water. We hadden evenmin zin in een ijsberendoop in een van de diepe sloten die onvoorspelbaar onder het oppervlak verborgen lagen. Bovendien zouden we, eens ter plaatse, niets zinvols kunnen doen zonder aangepaste handschoenen en knipgerief.

Een optie was de slechtvalk via een grote omweg, vanaf de andere zijde, proberen te benaderen, waardoor we slechts een paar tientallen meters waadvogel zouden moeten spelen. Met dit noodplan gingen we terug naar de auto, voor een ommetje langs Cien De Roo – Natuurpuntlid en al eeuwenlang vrijwilliger in de Blankaart – die in de buurt woont. Veel uitleg hoefden we niet te geven en we vonden vlot alle noodzakelijk gerief, inbegrepen een stevige doos, een forse metaaltang en plaklint om de vleugels zo nodig te immobiliseren.

Na wat pogingen vonden we een goede toegangsweg naar de plaats van het delict. Inderdaad een juveniele slechtvalk met verticale buikstrepen, die duidelijk uitgeput met

Het was een hele expeditie om tot bij dit draadslachtoffer te raken. Bovendien zat de prikkeldraad zodanig in haar polsgewricht vernesteld dat we niet meer konden doen dan de eindjes metaaldraad zo kort mogelijk knippen en de echte operatie overlaten aan de professionals.

de vrije vleugel in het water hing. Vanop het droge zagen we de bebloede polsgewrichten en poten. Ons hart kromp ineen. Dat deed het nog meer toen we na een eerste waadpoging mét laarzen op onze stappen moesten terugkeren. Te diep. Tja, daar stonden we dan, met ons vieren. Broekspijpen opgestroopt, kousen uit, blootvoets de frisse laarzen aan en het ruime sop in, om vlakbij poolshoogte te kunnen nemen. Dit werd meer dan een fris voetbadje toen het ijswater gulzig in onze laarzen stroomde en tot een stuk boven de knieën steeg. Maar gelukkig konden we onze slip droog houden.

Met de stevige klauwen vooruit bood de grote valk weerwerk, maar het lukte toch om die veilig bij beide loopbenen vast te grijpen. Voorzichtig de bebloede pols geïnspecteerd: die zat behoorlijk verstrengeld in de prikkeldraad en het was onbegonnen werk om die ter plaatse vrij te maken zonder bot, pezen of ander weefsel te beschadigen. Fernand, met de ijzeren tang in de hand, nam dan ook maar een obligaat voetbad en samen lukte het ons de vogel uit zijn benarde toestand los te knippen. Man, was dat een forse vogel! Te oordelen aan de grootte wellicht een wijffe (maar dat weten we dus niet zeker). Daarna waadden we heel omzichtig, een beetje als *'Berten Rodenbach met ne veugel in zien hand'*, weer naar vastere grond bij onze beide droge compagnons.

Eerst snel wat close-ups genomen, waarbij de blauwe schijn van het hoornvlies opviel. Normaal? Om geen onnodige extra verwondingen te riskeren, knipten we voorzichtig de te lange uiteinden van de

Bijna klaar voor transport naar het 'Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren' (VOC) van Oostende. Maar wat een forse vogel.

prikkeldraad weg langs weerszijden van de pols en omwikkelden we de beide vleugels met tape. Voor het transport stopten we de valk in een stevige kartonnen doos waarin ze zich verder koest hield.

Met het verkleumde maar fiere rescuesteam weer naar Cien, die ondertussen het 'Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren' (VOC) van Oostende had weten te bereiken. Daar vonden ze snel iemand die de vogel seffens kon komen ophalen. Blij dat we die trip niet meer zelf moesten maken. We waren dringend aan een middaghap en een opwarmer toe, want het was al bijna 15.30 u.

Natuurlijk waren we zeer benieuwd of ons draadslachtoffer de rit en de eerste nacht had overleefd. We vernamen dat het laatste restje hardnekkige prikkeldraad uit het polsgewricht kon worden weggehaald zonder extra verwondingen.

Er waren geen essentiële pezen onherstelbaar gekwetst en de wonden konden gehecht worden. Voeding gebeurde voorlopig via een sonde. Verder werden geen neurologische afwijkingen vastgesteld. Alleen was er een ernstig vermoeden voor de besmettelijke vogelgriep, waarvan een van de symptomen die blauwe waas op de ogen is. Tot zolang moest de slechtvalk in quarantaine blijven om andere vogels en... mensen niet te besmetten. En, ik vergat het haast te melden: onze slechtvalk was ondertussen ook 'Smetje' gedoopt.

Het had veel voeten in de aarde en het kostte veel tijd, maar uiteindelijk bleken de voorzorgsmaatregelen heel terecht. De analyse van een weefselstaal in een gespecialiseerd labo bevestigde het vermoeden: positief voor vogelgriepvariant H5N8, die erg makkelijk naar andere dieren overspringt. Hierdoor moest ook een meer intensief oogonder-

'Smetje' werd op 23 mei, dag op dag 4 maanden na de bevrijding uit de prikkeldraad, weer vrijgelaten in de omgeving van 'De Blankaart'.

zoek door een (dieren)oogspecialist van UGent minstens 2 weken uitgesteld worden, tot het risico op overdracht was geweken.

Door de goede zorgen van de medewerkers van VOC Oostende

werd Smetje als enige bewoner in de grote vliegekooi losgelaten, nadat zij zich al een tijdlang weer vlot kon voeden met vaste prooien. Maar of zelfstandig jagen nog mogelijk zou zijn, een voorwaarde om weer vrijgelaten te kunnen worden, bleef

een open vraag. Het vermoeden bestond dat er wegens die blauwe waas, blijkbaar typisch voor roofvogels die vogelgriep hebben, gezichtsbeperking optrad. En dat zou wel eens de reden kunnen zijn dat zij in volle jachtvlucht die prikkeldraad te laat opmerkte.

Wanneer ik dit neerpen zijn we al vijf weken verder: Zopas werd in het VOC weer een draadslachtoffer binnengebracht, eentje dat werd gevonden in de buurt van waar wij de valk bevrijdden. Dit keer een onfortuinlijke ransuil die zich vastvloog, maar er gelukkig minder erg aan toe was. Het hoge waterpeil was ondertussen helemaal gezakt en ook de temperatuur was een stuk hoger. Deze ransuil vertoonde geen blauwe waas op de ogen: ze waren helder met die typisch oranje iris. Geen idee of het een met H5N8 besmet slachtoffer was. Indien wel, dan kon je dit zeker niet aan de ogen merken, wat bij valken en buizerds wel het geval is.

Bij vogelgriep duiken regelmatig nieuwe varianten op, waarbij is vastgesteld dat mutaties snel kunnen optreden, zeker in de intensieve pluimveehouderij. Wanneer die nieuwe varianten hoogpathogeen zijn, kan dan massale sterfte optreden. Vorige zomer is er veel te doen geweest rond de spectaculaire uitbraken van deze virusvariant, die in volle broedseizoen ware slachtpartijen aanrichtte bij koloniebroedende zeevogels als grote sterns en jan-van-genten. Veel populaties zullen tientallen jaren nodig hebben om van die uitdunning te herstellen. Dit jaar krijgen de meeuwen- en slechtvalkpopulaties klappen.

Griepvirusvarianten worden benoemd naar de 2 eiwitten die op het oppervlak van het virus voorkomen, hemagglutinine (H) en neuraminidase (N). Van die eerste eiwitsoort zijn 16 types bekend, bij de laatste 9. De toevallige (her)combinatie van deze eiwittypes, zoals H1N1, dat in 1918

berucht werd als de Spaanse griep, kan een nieuwe virusvariant doen ontstaan die zowel laag- als hoogpathogeen kan zijn. Bepaalde varianten van vogelgriep kunnen ook overspringen naar zoogdieren en zelfs naar ons, zoals bij de uitbraak van de Aziatische griep in 1957 en bij de Hongkonggriep in 1968 het geval was. Dit noemen we zoönosen, infectieziekten die van dier op mens kunnen overgaan. COVID-19 heeft ons hier de voorbije jaren jammer genoeg al te vertrouwd mee gemaakt. Ook de ziekte van Lyme (via tekenbeten) en toxoplasmose (o.a. via de uitwerpselen van katten) zijn zoönosen.

Dit betekent niet meteen dat we paniekvoetbal moeten spelen bij de vondst van een verzwakte vogel. Hanteer het voorzorgprincipe: vermijd aanraken met blote handen bij vermoeden van vogelgriep. Gebruik dus handschoenen. En aarzel niet om het dier seffens

naar een erkend opvangcentrum – West-Vlaanderen telt er twee, één in Beernem en één in Oostende – te brengen of desnoods te laten ophalen.

En hoe ging net nu verder met Smetje, hoor ik je denken? Eerst moest zij negatief testen, waarna dat oogonderzoek volgde om haar vaardigheid om zelfstandig te jagen in te schatten. Zoniet zou zij geen overlevingskansen in de natuur hebben en zou vrijlating een vroegtijdig doodvonnis betekenen. We spraken af met het opvangcentrum, dat tot dusver al schitterend werk leverde, om ons te verwittigen wanneer er toch een vrijlating in zou zitten. Daar zouden we graag bij zijn!

Eind mei, na een lange periode zonder nieuws van Smetje, kregen we bericht van het verzorgingsteam in Oostende dat D-day was aangebroken. Onze slechtvalk had precies 4 maand in het woonzorgcentrum

kunnen revalideren en was weer geschikt voor de vrijheid. De vrijlating werd in de vroege avond gepland, vlak bij de plek waar wij haar vonden. Als stille supporters op de achtergrond kruisten we de vingers. De slechtvalk aarzelde eerst om uit de kist te komen, maar na een zetje en even rondkijken, vloog zij met een sprong soepel op en won snel hoogte. En geloof het of niet, na een poosje kwam zij teruggevlogen en deed nog een ererondje, waarna zij uit het zicht verdween. Go!!!

We willen nog een absolute pluim geven aan het ganse team van VOC Oostende, dat alles uit de kast heeft gehaald om deze reddingsactie tot een goed einde te brengen. Dank je wel!!!

Piet Desmet

Foto's: Jo Seynaeve (reddingsactie)
& Marc Espeel (vrijlating).

INTELLIGENT WONEN

Groene Energie met Batterij

- Het maximale uit zonnepanelen**
Geniet maximaal van uw zonnepanelen en word minder afhankelijk van de stijgende elektriciteitsprijzen.
- Dynamische prijzen**
Speel in op dynamische prijzen door elektriciteit aan te kopen of te verkopen aan de beste prijzen.
- Verlaag stroompieken**
Verlaag de stroompieken om het capaciteitstarief te beperken.
- Zelflerende algoritmes**
Laat zelflerende algoritmes jouw energie systeem verbeteren door rekening te houden met jouw verbruikspatroom.
- Integreer weersvoorspellingen**
Optimaliseer jouw energiesysteem door de weersvoorspellingen te integreren.

(+32) 475 34 67 37 Bruggesteeweg 21
Gits-Hooglede

INTELLIGENT WONEN
elektricitetswerken
zonnepanelen
warmtepompen - ajrc
0475/34 67 37

INFO@INTELLIGENTWONEN.BE
WWW.INTELLIGENTWONEN.BE

‘Stille aarde’ schudt ons wakker: ook de insecten zijn in gevaar!

‘Nooit eerder zo’n massale bijensterfte’ kopte *Het Nieuwsblad*, precies op de dag dat ik de lectuur beëindig van *‘Stille aarde’*, het jongste boek van de Britse bioloog en hoogleraar Dave Goulson (1965). Het leek wel alsof de krant de boodschap van de auteur, die al heel zijn leven gefascineerd is door insecten, nog wat extra kracht wilde bijzetten. Over hommels, zijn specialiteit, publiceerde Goulson eerder al *‘Geroezemoes in het gras’* en *‘De vlucht van de hommel’*. In *‘De tuin-jungle’* beschreef hij het kleine en grote dierenleven in en rond zijn Franse buitenverblijf. Die drie laatste boeken lezen lekker weg, staan vol wetenswaardigheden en garanderen uurtjes leesplezier. Van een heel andere aard is *‘Stille aarde’*: het is een luide schreeuw om aandacht voor de snel verdwijnende insectenwereld.

Zestig jaar geleden verscheen *‘Silent Spring’*, een boek van de Amerikaanse Rachel Carson, die de wereld wilde alarmeren en bewust maken van de grote schade die onze planeet door menselijk optreden werd en wordt toegebracht. Ondertussen klinken dergelijke boodschappen almaar meer en steeds luider door. En terecht, want soorten sterven voor onze ogen uit of worden in hun bestaan bedreigd. De titel *‘Stille aarde’* is schatplichtig aan *‘Silent Spring’*: zonder vogels is de lente doodstil, maar zonder insecten gaat de hele aarde dood. Die waarheid valt echter niet zo eenvoudig te verkopen. Het knuffelgehalte van een eenzame ijsbeer is nu eenmaal veel groter dan dat van de pissebed of de processierups, om nog te zwijgen van het weinig populaire wespenvolk.

Dave Goulson deelt zijn boek in vijf delen in. Hij steekt van wal met *‘Waarom insecten ertoe doen’* en neemt daarbij een forse aanloop wanneer hij beschrijft hoe de eerste insecten zo’n 450 miljoen jaar geleden uit de zee kropen. En ja, een definitie van een insect kan ook nuttig zijn. Voor wie nog twijfelde: een insect is een dier dat bestaat uit drie delen (kop, borststuk en achterlijf) en zes poten bezit die aan de borst vastzitten. Wellicht waren het de eerste dieren die konden vliegen en heel veel soorten beleven in hun relatief korte leven het wonder van de metamorfose, van larve tot pop tot nieuw insect.

Het verdwijnen van de insecten zou niet alleen een ramp betekenen voor de biodiversiteit, maar ook voor de ontelbare dieren die insecten als voedsel nodig hebben én voor de mens. Tachtig procent van de wereldbevolking eet immers geregeld insecten en 87 procent van alle plantensoorten kunnen niet zonder hun bestuiving. Nog niet overtuigd? Mestkevers ruimen koeienvlaaien op binnen een etmaal, gravende insecten voorzien de aarde van lucht, mieren verspreiden plantenzaden,... Eens op dreef is de auteur niet te stoppen. Insecten hebben bovendien een enorme economische waarde, maar dat is voor Dave Goulson slechts een middel om politici te overtuigen *“want zij hebben vaak vooral waarde-ning voor geld”*.

Van de meeste insecten weten we nog weinig of niets. Vier vijfde van de misschien wel vijf miljoen insectensoorten hebben we nog niet eens op naam gebracht, laat staan dat we weten welke rol zij in de ecologie vervullen. Het is een nare

gedachte te bedenken dat soorten zullen uitsterven die nooit zullen beschreven of benoemd worden.

In een tweede deel beschrijft het boek de achteruitgang van de insecten. Betrouwbare studies komen er pas sinds de jaren zeventig en we merken de achteruitgang nauwelijks, maar het aantal insecten daalde de voorbije decennia met 70 tot 90%. In een uitgebreid derde deel overloopt de auteur de oorzaken van de dalende aantallen: het verlies van habitat, het overdadige gebruik van chemicaliën en pesticiden (*“elke Britse akker werd in 2016 gemiddeld 16,4 keer met pesticiden bespoten”*), kunstmest, klimaatverandering (waarvan vooral *‘plaaginsecten’* zoals vliegen en muggen profiteren), lichtvervuiling, exoten (Aziatische hoornaar, buxusmot) en tal van zaken waarvan we de gevolgen nog niet kunnen inschatten (fijnstof, 5G,...). *“De afgelopen tachtig jaar is de landbouw steeds meer verslaafd geraakt aan chemicaliën”* lezen we, maar de schuld ligt niet alleen bij de landbouwers, evenzeer bij de consument en de overheid. *“Onze chemische aanval op de natuur lijkt veel meer op genocide. Geen wonder dat de wilde natuur zo hard achteruitholt.”*

Het vierde deel speelt zich af in 2060 en schetst een wel heel erg somber, bijna apocalyptisch toekomstbeeld. Het is geen opwekkende lectuur en laat ons hopen dat de auteur het bij het verkeerde eind heeft. Gelukkig klinkt de toon in het vijfde en laatste deel terug een stuk positiever. De wereld van de insecten is nog niet om zeep, meent de auteur, maar dan moeten we wel zelf de handen uit de mouwen steken. De aarde kan worden

Het nieuwe boek van 'hommelprofessor' Dave Goulson is geen ontspannende vakantieliteratuur, wel een aangrijpende oproep om de insecten – en daarmee onszelf – te redden. Foto: Dave Goulson op www.wikipedia.org met licentie CC-BY-SA-4.0.

Johan Strobbe

gered door ons bewustzijn te vergroten (we moeten politici overtuigen, maar ook onszelf, de winkeliers, de consumenten, de landbouwers, enz.), door onze steden te vergroenen ("een groen uitzicht verbetert het cognitieve functioneren van kinderen en het geestelijk welbevinden van volwassenen"), door op een andere manier aan landbouw te gaan doen (met onder meer een pleidooi voor volkstuintjes) en door gebieden terug te geven aan de natuur. Het boek sluit af met een resem tips om insecten een betere biotoop te bieden, ook in de eigen tuin.

'Stille aarde' is geen ontspannende lectuur voor in de zomerse ligstoel. Je krijgt een massa heel interessante en soms schokkende informatie, maar je wordt er niet vrolijk van. Dat is precies wat Dave Goulson wil bereiken. Toch weerklinkt er ook een boodschap van hoop. Bovendien weet de auteur zijn boek op te smukken met tal van wondere verhalen uit de oneindige insectenwe-

reld. Zo leren we dat de bochel- of doornicaden niet alleen zo treffend lijken op een doorn omdat ze dan goed gecamoufleerd zijn, maar ook omdat ze dan zo lastig door te slikken zijn. En dat sommige fruitvliegen zaadcellen produceren die twintig

keer zo lang zijn als hun minuscule lijfje zelf. En dat bombardeerkevers met een hoorbaar knalletje bijna kokendhete, giftige benzochinon in de richting van hun belagers kunnen spuiten, die hierdoor vaak op slag doodvallen. En we vernemen dat bij parasitaire waaivleugelen het vrouwtje zelfs voor de paring in haar gastheer blijft en haar echtgenoot na de daad prompt van uitputting de geest geeft. Als je al deze en nog vele andere fascinerende verhalen leest, dan heb je zelfs de wetenschappelijke gegevens, de statistieken en de alarmerende studies en waarnemingen uit 'Stille aarde' niet meer nodig. Alleen al die onwaarschijnlijke insectenverhalen – van de bladsnijdermier tot de grotkleefglimworm – zijn overtuigend genoeg om ons voor de insecten in te zetten.

Dave Goulson, *Stille aarde. Hoe we de insecten van de ondergang kunnen redden*. Uitgeverij Atlas Contact, 2021, 398p.

PS: Op de website van de UGent vind je nog een boeiend interview met professor Goulson n.a.v. het eredoctoraat dat hij daar in 2021 ontving. Zie www.durfdenken.be/nl/onderzoek-en-maatschappij/de-man-die-de-hommel-wil-redden-en-ons-inspireert-hetzelfde-te-doen

HOEVE WABI SABI, EEN PLAATS VOOR ONTMOETEN

Ecologische polyvalente ruimte en vakantiewoning

Te huur voor cursus, evenement of feest

Provinciebaan 59 • Staden

Activiteitenkalender en info: www.hoevewabisabi.be

Natuur- & milieunieuwtjes

ALGEMEEN

'de knotwilg' niet meer op papier, maar digitaal?

De voorbije jaren kregen we af en toe de vraag van leden om hen geen gedrukte editie van onze 'knotwilg' meer te bezorgen, maar hen een digitale versie te mailen. Tot nu toe was dat technisch niet mogelijk, maar sinds kort is de database van Natuurpunt zodanig aangepast dat we die keuzemogelijkheid kunnen aanbieden. Interesse? Stuur een mailtje naar peter.lemmens@natuurpunt.be met als onderwerp 'digitaal abonnement' en vermeld in het bericht zelf uw lidnummer (zie etiket van deze 'knotwilg') en uw adres.

Sproeiverdriet

Pesticiden zijn makkelijk in gebruik, maar kunnen schadelijk zijn voor je gezondheid en de natuur. Ze maken planten en dieren ziek en kunnen de bodem, het water en de lucht vervuilen. Bovendien zijn ze moeilijk uit het milieu te verwijderen.

Hier ging niet de eigenaar van het perceel, maar de reclamefirma in de fout. Foto: Sofie Declercq.

Om het gebruik van pesticiden terug te dringen is er de voorbije jaren een hele regelgeving uitgewerkt. Zo geldt er bijvoorbeeld een algemeen verbod om het talud van een beek of de wegberm te sproeien. Maar daar is lang niet iedereen van op de hoogte. Dat blijkt uit de klachten die wij in deze tijd van het jaar altijd krijgen.

Bij flagrante overtredingen is het interessant de natuurinspectie in te schakelen. Dat kan door enkele foto's en de exacte locatie door te sturen. Zij gaan in dan overleg met de betrokkenen en leggen hardleerse overtreders zo nodig sancties op. Contactgegevens via <https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuurinspectie>.

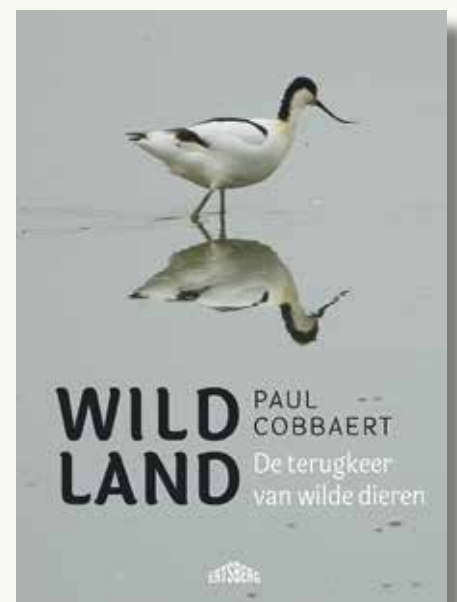
'Wild land'

Natuurpuntlid Paul Cobbaert, geboren in 1984, is een kind van het West-Vlaamse dorpje Bekegem. Hij woont in Koekelare en werkt als zelfstandig auteur en journalist, vooral als politiek interviewer voor 'De Zondag' en de 'Krant van West-Vlaanderen'. Op 24 april verscheen zijn boek 'Wild land', over de schoonheid van het wilde leven in ons land. Daarin wil hij enerzijds de schoonheid van het wilde leven tonen, maar vertelt hij ook het verhaal van de terugkeer van de wilde dieren naar ons land.

De mythische wolf is terug, de oehoe en de raaf ook, de bever en de zeehond... Zelfs de mysterieuze lynx. Het lijstje is indrukwekkend. Waarom keren deze wilde dieren terug naar ons land en wat zegt dat over onze natuur? Dat zijn de vragen die hij stelt aan activisten, beleidsmakers, biologen, boeren en natuurwerkers. 'Wild Land' is geen wetenschappelijk

traktaat, maar een vat vol verhalen. Komen aan bod: de laatste wolf en koning Leopold I, de nazi's en de vrijlating van de wasberen, Lambik en de strijd tegen de vogelvangsters, de Belgische roots van Virunga en Yellowstone, de bloedstollende comeback van de bever en nog veel meer.

'Wild land' wil ook, en vooral, de schoonheid van ons eigen wild-life tonen, in woord én beeld. Het boek bevat bijna tweehonderd foto's die de auteur de voorbije jaren zelf heeft genomen. Tientallen van deze foto's zijn gemaakt in onze regio. Diksmuide komt uitgebreid aan bod met De Blankaart en de Viconia Kleiputten, evenals Ichtegem en Koekelare. Wat hij wil aantonen is dat je niet naar exotische oorden moet reizen om fascinerende dieren te spotten. Meer zelfs: na het lezen van dit boek kan je op safari in eigen land, op zoek naar onze Big Five ...

'Wild land' ligt sinds 24 april bij de boekhandel.

Foto: Paul Cobbaert.

ICHTEGEM

Bouw je mee aan een nieuwe Natuurpuntkern?

Vrijdag 2 juni kregen we een toffe groep aan tafel die het ziet zitten om een nieuwe Natuurpuntkern in Ichtegem uit te bouwen. We ont-houden:

- goesting om de handen uit te steken en natuur te beheren,
- goesting om de natuur aan kinde-ren te tonen,
- goesting om het beleid van de ge-meente rond natuur op te volgen,
- ergernis om de bouwwoede alom, waarvoor de natuur steeds moet wijken,
- het belang van een Natuurpunt-werking in eigen gemeente, dicht bij de deur.

We duwen deze groep nog even verder in gang, maar er is poten-tie genoeg om al snel hun plan te trekken als zelfstandige kern. Wel-

In Ichtegem is er flink wat interesse om een plaatselijke Natuurpuntwerking uit de grond te stampen. Zin om mee te werken? Stuur een mailtje naar peter.lemmens@natuurpunt.be Foto: Peter Lemmens.

kom bij de Natuurpuntfamilie, kern Ichtegem! (Of wat de uiteindelijke naam ook wordt. 😊)

Zelf ook zin om je interesse in de natuur om te zetten in een engage-ment als vrijwilliger? Gewoon, enkele keren per jaar samen met andere Natuurpunters iets doen voor de na-tuur in jouw gemeente? Stuur gerust

een mailtje naar peter.lemmens@natuurpunt.be en dan nodigen we je uit voor de volgende kennismakings-activiteiten. Je moet niets specifiek kennen of kunnen, maar je houdt van de natuur; ziet het zitten om samen te werken in een team en woont in Bekegem, Eernegem of Ichtegem (of niet al te ver daarbuiten).

KORTEMARK

Kern Kortemark rondt 'Natuur-puntjes' af met avonturenpad in Zarren

In 2022 won Natuurpunt Kern Kor-temark het 'Burgerbudget' van de ge-meente Kortemark. Daarnaast kre-gen we ook nog eens subsidies via de projectoproep 'Buurten op den Buiten' van de Koning Boudewijn-stichting. Zo konden we aan de slag om vijf openbare gazonnetjes een avontuurlijke en biodiverse make-over te geven.

Na de aanplantingen met bloemen en struiken, het plaatsen van bijenhote-ls, kruidenbakken, speelelementen en zitbanken, werden het aangena-me groene natuurpuntjes om even uit te rusten en te spelen. Tijdens het Hemelvaartsweekend, midden mei, legden we de laatste hand aan ons project in Natuurpuntje Zarren met

de aanleg van een avonturen- en een blotevoetenpad. Je vindt dat pad in deelgemeente Zarren, op het eind van de Koordhoekstraat. En zeg nu zelf: dat ziet er toch serieus de moei-te uit!? Kom je het mee uittesten?

Het nieuwe avonturenpad van Natuurpunt Kern Kortemark in Zarren. Foto's: Sofie Declercq.

ROESELARE

Ree!!!

Vier keer per jaar gaan we 'Trefstappen' met de vrijwilligers van onze regionale koepel. Dat zijn natuurwandelingen bedoeld voor de actieve vrijwilligers van al onze afdelingen, kernen en werkgroepen: bestuursleden, denkers, doeners, gidsen, planners, tellers, werkgroepmensen, ... De hele zwik. We willen elkaar treffen, ons amuseren en onze kennis vergroten door ideeën, kennis en passie uit te wisselen. Maar dit terzijde.

Woensdagavond 3 mei waren we te gast in 'De Kleiputten' in Roeselare. Wim Marichal gidste ons er rond en antwoordde net op de vraag of er reeën zitten: *"Nee, hier zijn nog nooit reeën gezien, waarschijnlijk is het hier te stedelijk"*. Waarop we de hoek omgingen, het afgesloten deel van 'De Kleiputten' instapten en deze reebok ons van op het eind van het pad op z'n dooie gemak wat stond

De eerste ree die ooit in 'De Kleiputten' werd gezien, vastgelegd door Luc Feys.

aan te kijken... Een memorabel momentje dat Luc Feys op foto kon vereeuwigen.

Later liet Jens Verhelst ons via Facebook weten dat er al 2 jaar sporen

te zien zijn bij een van de poelen in de omgeving, maar die informatie was nog niet tot bij het beheerteam of tot waarnemingen.be doorgesijpeld.

STADEN

Kikkerfossil

"Fossielen zijn alle resten en sporen van planten en dieren die geconserveerd zijn in gesteente." Zo staat het alleszins geformuleerd op Wikipedia. Geen idee of door de mens gemaakte gesteenten ook meetellen, maar dit 'kikkerfossil' vinden wij alleszins een bijzondere vondst. Hoe dan ook: rond 20 augustus 1955 raakte een

kikker in de problemen op het vers gestorte beton tussen Staden en Hoogdele. Wat er precies gebeurd is kunnen we nu niet meer achterhalen, maar het leverde wel deze spectaculaire afdruk op. Een mooie hint trouwens om volgende lente weer kikkers, padden en salamanders veilig over de weg te helpen...

Een 'fossil' van rond 20 augustus 1955.

Foto: Fabienne Van Canneyt.

TORHOUT

Alpengierzwaluw boven de stad
Vrijdag 31 maart zag Kenny Hessel, toen hij de kinderen van school ging halen, een grote gierzwaluw vliegen. Niet zomaar een gierzwaluw (Tachymarptis

melba). Deze is ongeveer 1,5 keer groter dan onze Gierzwaluw (Apus apus) en herkenbaar aan de witte onderzijde en bruine borstband. De zeldzame dwaalgast bleef zo'n 2 uur rondhangen, waardoor een 20-

tal vogelaars met succes naar deze knaller konden gaan kijken.

Op 22 mei spotte Kenny trouwens nog een andere klepper: een poel-snip (Gallinago media), ook zo'n

zeldzame dwaalgast. Deze zag hij op een bufferbekken in Lichtervelde, net ten noorden van Sint-Henricus, en ook hier kon hij er verschillende vogelliefhebbers naartoe gidsen.

Dit was trouwens de 5e poelsnip die dit jaar werd gezien, wat betekent dat de mijlpaal van 50 nationale meldingen wordt bereikt als deze alle 5 worden geaccepteerd door het 'Belgian Rare Birds Committee' (BRBC).

Alpengierzwaluw boven de stad.
Foto: Kamil Daneels.

PROEF EENS VAN EERLIJKE HANDEL

so fair, so good

Oneerlijke **HANDELSREGELS** geven kleinschalige producenten in het Zuiden geen kansen op de internationale markt. Laat zien dat jij het anders wil: **KIES VOOR EERLIJK.**

ECOLOGISCHE TEELT
is hét antwoord van kleinschalige boeren in het Zuiden op landbouw die energie en water verslindt.

OXFAM
Wereldwinkels
Gistel: Kerkstraat 5
Lichtervelde: Marktplaats 62
Roeselare: Noordstraat 156
Torhout: Hofstraat 9

www.oxfamwereldwinkels.be

Overstappen naar Argenta is kinderspel.

Gemakkelijk, gratis en snel.

A.L.C./D.B. ADAS Bankoverstap, NL-112018

KANTOOR LEEN TANGHE
FSMA 46897 cAcB
Aartrijkestraat 12
8820 Torhout
0475 45 67 62

KANTOOR MEIBOOMLAAN BV
FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9
8800 Roeselare
051 24 28 27

KANTOOR THOMAS MAES BV
FSMA/OND 0756496664
Handzamestraat 30 B
8610 Kortemark
051 56 71 76

Een nieuw mestactieplan voor Vlaanderen

Bond beter Leefmilieu, Natuurpunt en de West-Vlaamse Milieufederatie sloten op 7 maart 2023 met de landbouworganisaties een principiële akkoord over een nieuw mestactieplan. Het akkoord is onder voorbehoud omdat de Europese Commissie eerst nog moet aftoetsen of de voorstellen de waterkwaliteit voldoende zullen verbeteren. De uitdaging is immers gigantisch.

In november 2022 kregen de landbouw- en natuurorganisaties de vraag van minister van omgeving Demir om in overleg tot een mestbeleid te komen. Een eerder voorstel werd immers afgeschoten vanuit de landbouwhoek. Doel van het plan? Niet meer dan 50 mg nitraat per liter in onze waterlopen (Nitratrichtlijn) en volledig propere beken en rivieren tegen 2027 (Kaderrichtlijn Water) wat betreft het aandeel van de landbouwsector. Dat is een uitdaging: meer dan 20 % van de meetpunten overschreed de laatste jaren de nitraatdrempel en slechts 1 van de 195 waterlopen is momenteel in goede kwaliteit. West-Vlaanderen is daarbij de slechtste leerling van de klas.

Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt en de West-Vlaamse Milieufederatie namen de handschoenen op om samen met ABS, BioForum, Boerenbond, Groene Kring en Vlaams Agrarisch Centrum tot een voorstel voor een nieuw mestbeleid te komen. Maanden intensief onderhandelen leverde een principiële akkoord dat, bij groen licht van de Europese Commissie, de basis moet vormen voor het nieuwe mestbeleid.

Het volledige voorstel ligt nog niet kant en klaar op tafel. De landbouw- en natuurorganisaties zullen het akkoord verder concretiseren via een opvolgorgaan. Zoals je zal kunnen lezen, hebben we de situatie in West-Vlaanderen naar voor geschoven voor de aanpak van de problemen.

Wat staat er in het plan?

Van 4 J naar 6 J

Momenteel staan in het mestbeleid 4 J's centraal (juiste mest, juist tijdstip, juiste dosis en juiste technieken), dit akkoord zet er 2 J's bij.

- **Juiste mest:** de bodem beschermen en versterken. Hiervoor moet minder kunstmest gebruikt

worden. We stimuleren het gebruik van compost om het koolstofgehalte van de bodem geleidelijk te verhogen.

- **Juist tijdstip:** door op een fout tijdstip te bemesten, wordt de mest onvoldoende door de plant opgenomen en blijft het teveel aan voedingsstoffen in de bodem zitten of spoelt het weg naar de waterlopen. Bemesten op het moment dat een gewas weinig voeding opneemt, is dus risicovol. Om dit te controleren, moet vanaf 30 juni mest steeds uitgereden worden met melding van locatie en tijdstip. Daarnaast wordt de uitrijperiode voor mest voor teelten die het risico hebben om veel voeding in de bodem te laten (zoals aardappelen en maïs) verlaat

In 'groene bestemmingen', gebieden die op het gewestplan zijn aangeduid als bijvoorbeeld bos-, park- of natuurgebied én die tegelijkertijd zijn opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk, geldt in de toekomst een nulbemesting, ook als deze gronden door landbouwers gebruikt worden (m.u.v. huiskavels).

van 15 februari naar 15 maart.

- **Juiste dosis:** meer bemesten dan de plant kan opnemen, is misschien het meest gekende probleem. Voor de gebieden waar de waterkwaliteit (voor mest) momenteel niet in orde is, moet er tot 30 % minder stikstof op het land gebracht worden. Voor teelten die risico hebben om veel nitraat in de bodem achter te laten (zoals aardappelen) zijn de regels strenger dan voor de eerder 'veilige' teelten (zoals granen of suikerbieten). Gebieden met een groter probleem worden ook strenger aangepakt dan gebieden waar het beter gaat. Door het toepassen van de juiste technieken per teelt kan de boer(in) echter meer mest opbrengen.
- **Juiste technieken:** nog te veel wordt kunstmest te breed uitgestrooid, of gebeurt het bijmesten te ver van de plant. Daarnaast moet de mest zo snel mogelijk ondergewerkt worden om de ammoniakuitstoot te beperken,

maar dat is dan weer niet goed voor het bodemleven in graslanden. Daarom wordt het diep onderwerken in de meest kwetsbare graslanden verboden.

- **Juiste plaats:** momenteel zijn er in het 'gemeenschappelijk landbouwbeleid' (GLB) 3 verschillende bufferzones opgenomen ten opzichte van waterlopen: 5 meter bemestingsvrij, 3 meter pesticidevrij en 1 meter teeltvrij. Dat geldt voor alle waterlichamen (grachten, kanalen, meren en rivieren) die zijn opgenomen zijn in de Vlaamse Hydrografische Atlas. Dit valt in de praktijk haast niet te controleren. Ook de situatie (groei van de gewassen) op het terrein toont aan dat de verschillende afstanden niet te handhaven zijn. Daarom vragen we al lang naar uniforme bufferzones. In het principiesakkoord is dit het geval: 3 meter voor de gebieden waar de waterkwaliteit redelijk goed is, maar nog onder de norm. In gebieden met slechte

waterkwaliteit geldt een uniforme buffer van 3 meter voor niet-nitraatgevoelige teelten zoals tarwe. Voor de nitraatgevoelige teelten zoals aardappelen en heel wat andere groenten geldt 5 meter.

- **Juiste teelt en teeltrotatie:** met begeleiding en sturing van keuzes via strengere bemestingsnormen, moet de landbouwer gestimuleerd worden om in het teeltplan en de teeltrotatie de risico's voor de omgeving mee te nemen. Dit kan bijvoorbeeld door ruimere rotatie voor aardappelen, die afgewisseld kunnen worden met gewassen die de bodem meer rust geven.

Boer(inn)en begeleiden

Boer(inn)en die moeite hebben om de resthoeveelheid bemesting in de bodem onder de norm te brengen, krijgen sterkere begeleiding door een gecertificeerd adviesbureau richting juiste bemesting. De kost en beloning daarvan hangt af van de vooruitgang die de landbouwer boekt. De adviesbureaus moeten een certificaat hebben om hun kennis aan te tonen en de adviezen moeten makkelijk terug te vinden zijn voor controle nadien (bv. bij discussies over een teveel aan bemesting). Bemesten moet binnen de milieunormen en niet volgens maximale teeltgroei (of veiligheidsbemesting).

Ook de rol van de aardappel- en groenteverwerkers wordt tegen het licht gehouden: de eisen die deze stellen voor afname van producten bij de boeren, zijn niet steeds haalbaar binnen de milieunormen. De lastenboeken worden dus doorgeleefd op milieukundige haalbaarheid en er worden bindende afspraken opgemaakt waarbij de ketenpartners geen maatregelen kunnen opleggen die tegen de geldende regelgeving ingaan.

De aanpak voor kwetsbare gebieden

Gebieden waar de waterkwaliteit

Op de oevers van waterlopen in agrarisch gebied wordt een 3 m brede strook voorzien die bemestings-, pesticide- en teeltvrij blijft, zoals dit voorbeeld uit de Westhoek. Dat moet de instroom van mest en sproeistoffen in het oppervlaktewater verminderen. Voor nitraatgevoelige teelten in gebieden met slechte waterkwaliteit wordt dit 5 m.

slecht is of die nood hebben aan extra bescherming, krijgen specifieke regels. In gebiedscoalities zullen verschillende partijen met elkaar een actieplan op maat uitwerken om propere waterlopen te halen tegen ten laatste 2027.

Het gaat dan over:

- Een verbod op bemesting in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) met uitsluiting van huiskavels, en in de groene bestemmingen van de Speciale Beschermingszones van de Habitatrichtlijn (SBZ-H);
- Oeverzones: de beheerder richt zich op natuurgebaseerde oplossingen voor uitstroom en sediment;
- Ecologisch (zeer) kwetsbare waterlopen;
- Waterwin- en aandachtsgebieden, zoals het gebied van De Blankaart (tussen Wijtschate en Diksmuide).

Mestverwerking en -bewerking

De meeste mestverwerkingsinstallaties staan in gebieden met een (zeer) slechte waterkwaliteit. Omdat er heel wat blijft mislopen met een aantal installaties, wordt de controle in MAP7 verstrengd.

Naast het traject van de mest, wordt ook de hoeveelheid en later ook de samenstelling van de mest strikter en steeds meer digitaal opgevolgd. Daarnaast werd ook bevestigd dat de verwerkte mest uit eigen regio moet komen én de beperking van 60.000 ton/jaar ook blijft gelden.

De link met aansluitend beleid

Het mestbeleid heeft heel wat linken met andere beleidsdomeinen. Zo werd in De Grote Stroomversnelling, de aanvulling op de Stroomgebiedbeheerplannen, besloten om een robuust juridisch kader uit te werken voor erosiebeleid. Landbouwers zijn nu verplicht om alle maatregelen tegen erosie te registreren. Dit moest in MAP6 enkel op de meest erosiegevoelige percelen, waardoor handhaving erg moeilijk was.

De daling van de veestapel is een belangrijke maatregel die de Vlaamse mesthoop bij de bron aanpakt, maar ook een positieve impact zal hebben op andere milieuproblemen. Het voorgestelde akkoord gaat daarom expliciet uit van die daling, zoals voorzien in

het eerste stikstofakkoord. Deze daling is reeds in gang gezet door te sturen op het aantal nutriëntemissierechten (NERs, rechten die bepalen hoeveel landbouwdieren een bedrijf kan houden). Ook de sterke emissiereductiedoelstellingen per bedrijf en de opkoopregeling van de varkenssector die goedgekeurd werd, zullen zorgen voor een daling.

Wat volgt?

Het principiële akkoord van de landbouw- en natuurorganisaties gaat nu naar de Europese Commissie voor een essentiële toetsing ('Halven we hiermee de gestelde doelen?') en wordt dan, eventueel met aanvullingen, opgenomen in een Mestdecreet. De geplande startdatum van dit nieuwe MAP7 is 1 januari 2024. De onderhandelingsgroep van landbouworganisaties en natuur- en milieuverenigingen zal de opmerkingen en aanvullingen van de Europese Commissie bespreken en in het plan verwerken.

Conclusie?

Dit is de eerste maal dat beide 'kampen' zo intensief en open met elkaar hebben overlegd. Structureel wantrouwen ombuigen naar een gezamenlijke aanpak was niet evident. Maar de dialoog heeft het 'waarom' van vragen of verzet heel duidelijk aangegeven. Er is immers een groot verschil tussen ecologische en economische maatregelen. De zoektocht naar oplossingen wordt ook eenvoudiger als je open kan discussiëren, uitgaand van elkaars goede wil en kennis, om naar een andere verhouding voor landbouw en omgeving te gaan. We hopen dat dit overlegmodel versterkt kan worden, ook voor andere thema's.

Bart Vanwildemeersch,
West-Vlaamse Milieufederatie vzw

**Nieuwbouw & verbouwingen
Carports & bijgebouwen - Terrassen & opritten**

DBO POPELIER

**DUURZAME
BOUW- EN
OMGEVINGSWERKEN**

UITVOERING & ADVIES

**Lakenstraat 58 - 8800 Roeselare
0472 38 12 75 - info@dbo-popelier.be
www.dbo-popelier.be**

SNUIT

KIELEKIELE

ZWEMVIJVERVOGEL

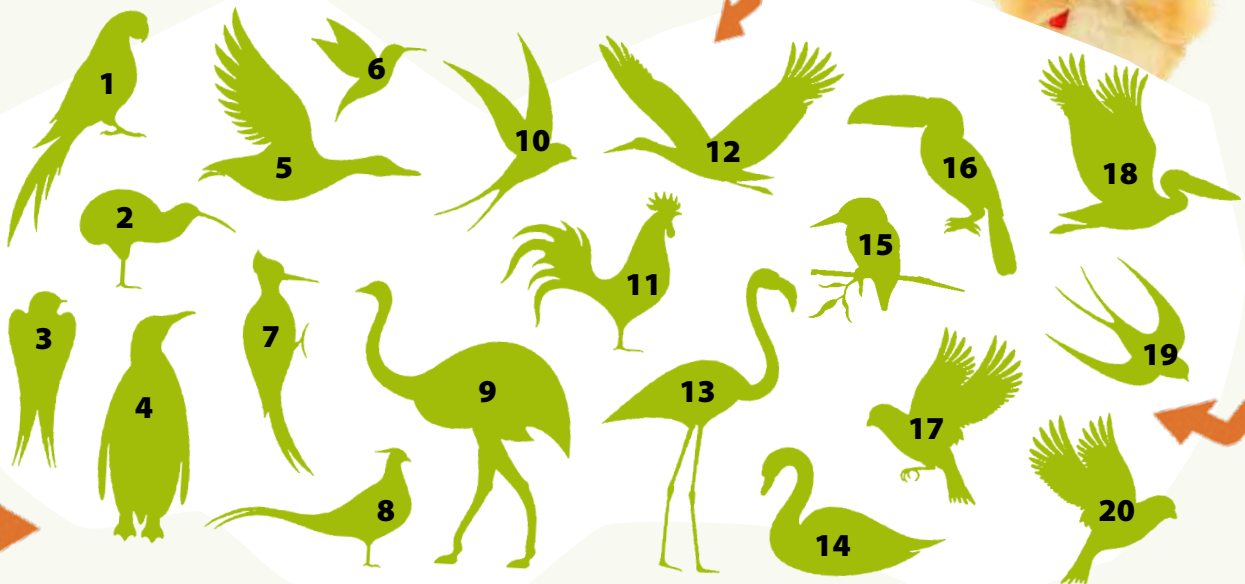
Op een zonnige zondagochtend liepen we in Groenhove naar het oude zwembad, op zoek naar kikkers. Opeens een hoge, luide en scherpe roep, een blauwe schicht: een ijsvogel! Even later zagen we er zelfs drie, op een tak boven het water!

Onze ijsvogel (*Alcedo atthis*) is een van de meest kleurrijke vogels die je hier kan vinden, met zijn felblauwe petje en rug, en knaloranje wangen en buik. Niet onlogisch, als je weet dat hij familie in de tropen heeft. Daar leven een heleboel andere ijsvogelsoorten, in alle kleuren van de regenboog!

Het is een typische viseter en je vindt 'm dus bijna alleen bij schoon water met voldoende kleine visjes en waterinsecten. Hun nest maken ze in een tunnel, die ze zelf graven in de oever of tussen de wortels van (omgevalen) bomen.

De ijsvogel trekt niet weg tijdens de winter, maar als het erg koud wordt, verlaat hij wel zijn territorium om voedsel te zoeken. Want om aan eten te komen heeft hij altijd een stukje visrijk, zoet water nodig dat niet helemaal bevriest. Ijsvogels kunnen dus helemaal niet goed tegen de winter, want als alles dichtgevroren is, vinden ze helemaal geen eten meer. Spreken we af dat we 'm vanaf nu de zwemvijvervogel noemen? 😊

Pst: ga zelf 'ns op zoek naar ijsvogels. Dit jaar werden er bijvoorbeeld al gezien in 'De Hoge Dijken' in Oudenburg, bij 'De Stationsput' van Eernegem en in 'Provinciedomein Sterrebos' in Roeselare. (Kan je altijd checken op www.waarnemingen.be!)

WIE IS DE IJSVOGEL?

Weet jij welk vogelsilhouet dat van de ijsvogel is? Ben jij tussen 8 en 16 jaar oud, stuur je antwoord dan naar dirix.xavier@gmail.com en win een leuke prijs.

INSECTENZOMER

Stel je voor: een zomer vol zoemende bijen, nieuwsgierige kevers en fladderende vlinders. Maar wist je dat deze fantastische insecten het moeilijk hebben? Tijd om samen uit te zoeken welke insecten er in onze buurt leven. Installeer ObsIdentify op een smartphone, neem foto's en stuur maar door! Samen 'vangen' we een hele zomer lang zo veel mogelijk insecten op foto. Meer info op www.insectenzomer.be.

activiteitenkalender

OPGELET

- Voor een aantal activiteiten vragen we om in te schrijven, meestal via de website van Natuurpunt. Als dat zo is, staat dit expliciet bij de activiteit vermeld. Zoek de webpagina van de organiserende afdeling via je browser (bv. 'Natuurpunt Torhout'). Daar kan je de activiteit van je keuze dan aanklikken en inschrijven. Krijg je een foutmelding, stuur dan een mailtje naar webmaster@natuurpunt.be.
- Eventuele wijzigingen in het programma vind je steeds op onze Facebookpagina's, in onze nieuwsbrieven en op onze websites.

'De Insectenzomer' van Natuurpunt

Vlaanderen

• Nog tot donderdag 31 augustus

Insecten zijn supernuttig en wonderbaarlijk, maar ze hebben het moeilijk. De laatste 50 jaar verloren we de helft van onze insecten in Vlaanderen. Daarom lanceert Natuurpunt nu 'De Insectenzomer', om samen de insecten in Vlaanderen in kaart brengen. Elke twee weken focussen we op een andere groep. Schrijf je in en je ontvangt toptips van onze experts: de beste zoektips, mooiste natuurgebieden en leukste weetjes. Zo krijg je ook de resultaten van onze actie 'Niet meppen, wel appen'. Hoeveel juffers, kevers en vlinders werden er gevangen? Welke straffe soorten werden er gespot? Jij verneemt het als eerste! **Meer info & inschrijven op www.insectenzomer.be.**

Organisatie: Natuurpunt

Planteninventarisatie (streeptocht) op de Keiberg

Zonnebeke

• Zondag 2 juli om 10 u. (13 u.)

In 2021 zijn we gestart met planteninventarisaties in de IFBL-kilometerhokken (Institut Floristique Belgo-Luxembourgeois) in ons werkingsgebied waarbinnen onze natuurgebieden liggen. We tellen dan de soorten vaatplanten in dat kilometerhok. Deze waarnemingen werden vroeger genoteerd in een streeplijst, vandaar de naam 'streeptocht'. Vandaag staat hok EI-26-21 op de planning. **Inschrijven hoeft niet. Afspraak bij het kruispunt Grote Passendalestraat/Markizaatstraat in Zonnebeke. Meer info bij Philippe Deprez (0499/722.224).**

Organisatie: PLANTENWERKGROEP ZWALIMOP

Sint-Janskruidwandeling

Ledegem

• Zondag 2 juli om 13.30 u. (17 u.)

Magda Demeyere en Gilbert Vandekerckhove nemen je mee langs een stukje van de Kezelbergroute in Ledegem, waar ze vertellen over de plaatselijke plantengroei, de geneeskrachtige werking en de volkse gebruiken ervan. **Afspraak naast het voormalig stationsgebouw van Ledegem, te bereiken van de Papestraat (start Kezelbergroute) of via de Stationsstraat (zie wegaanduiding ter plaatse). Inschrijven hoeft niet. Meer info bij Roland Allegaert (056/501.742) of Magda Demeyere (056/500.318).**

Organisatie: Natuurwerkgroep De Kolleblomme i.s.m. NP MANDELSTREKE

De 'bosberen' werken in Groenhove

Torhout

• Dinsdag 4 juli om 9 u. (11.30 u.)

Zin om te helpen bij de voorbereiding van de familiewerkdag van komende zondag? Goesting om mee aan de slag te gaan op het heideveldje van de stad Torhout? Samen maken we het bos weer wat biodiverser! En als je wil, leren we je ook met de bosmaaier werken. Zorg voor aangepaste kledij en handschoenen. Wij voorzien een hapje en een drankje. **Inschrijven hoeft niet. Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).**

Organisatie: NP TORHOUT

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Koekelarebos

Koekelare

• Woensdag 5 juli om 19.30 u. (21.30 u.)

Zie artikel p. 34-35. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Zondag 9 juli om 9 u. (11.30 u.)

Ben je graag buiten bezig? Wil je iets doen voor het klimaat en de natuur een handje helpen? Kom dan naar Groenhove en help met onze beheerwerken. Daarvoor hoeft je echt geen natuurspecialist te zijn. Iedereen van 7 tot 87 jaar is welkom en er zijn klusjes op ieders niveau. Zo ma-

LEGENDE

Aanplantingen
Beheerwerken
Overzetacties

Dia-avond
Film
Fototentoonstelling

Fietstocht

Inventarisatie
Vogels kijken

Protestactie

Campagne
Evenement

Families
en kinderen

Fotografie

Meerdaagse
(bus)reis

Repair Café

Cursus
Lezing
Voordracht

Feest

Insecten
Paddenstoelen
Planten

Natuurwandeling

Vergadering

Het buitenpretloket van Natuurpunt wijst de weg naar grote en kleine natuuravonturen. Meer info op www.snuut.be.

ken we van Groenhove weer een aangenaam bos voor mens, dier en plant. Zorg voor aangepaste kledij en handschoenen. Wij voorzien een hapje en een drankje. **Inschrijven hoeft niet. Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).**

Organisatie: NP TORHOUT

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Groenhove

Torhout

• **Woensdag 12 juli om 19.30 u. (21.30 u.)**

Zie artikel p. 34-35. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: De Huwynsbossen

Lichtervelde

• **Woensdag 19 juli om 19.30 u. (21.30 u.)**

Zie artikel p. 34-35. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: het groene Diksmuide

Diksmuide

• **Woensdag 26 juli om 19.30 u. (21.30 u.)**

Zie artikel p. 34-35. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Dokter Egide Defeverpark

Gistel

• **Woensdag 2 augustus om 19.30 u. (21.30 u.)**

Zie artikel p. 34-35. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Zomerwerkdag in 'de Kleiputten'

Roeselare

• **Zaterdag 5 augustus om 9 u. (16.30 u.)**

Kom deze zomerdag naar 'De Kleiputten', onze bijzondere brok natuur dicht bij huis. Samen vliegen we er in om te graven, te

maaien en te snoeien, om nestkasten te controleren, rietmaaisel af te voeren en takkenwallen bij te vullen. Grijp deze kans om de handen uit de mouwen te steken in dit natte stukje natuur. Wij zorgen alvast voor alle werkgerief. Ook stevige werkhandschoenen hebben we voor iedereen beschikbaar. We slepen 's middags voor alle werklustigen een smakelijke picknick en de nodige verfrissingen aan en we sluiten de namiddag rond 16 u. af met een barbecue en groentenbuffet. Graag krijgen we vooraf een seintje als je van de partij zal zijn. Zo weten onze gelegenheidskoks meteen wat ze moeten voorzien. Idem als je enkel in de voor- of namiddag kan helpen. **Afspraak op de parking van 'De Kleiputten' in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Meer info en aanmelden bij Piet Desmet (0484/658.233).**

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Vlinderwandeling in 'De Vierkaven'

Moorslede

• **Zondag 6 augustus om 14 u. (16 u.)**

We maken een ontspannende wandeling van zo'n 5 km door 'De Vierkaven'. Ondertussen bekijken we welke vlinders we er kunnen ontdekken. Weet jij wat waardplanten zijn? Hoe een babyvlinder er uitziet? Wat vlinders eten? En hoe je de verschillende soorten uit elkaar kan houden? Je ontdekt het allemaal tijdens deze wandeling! **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak op de parking van het domein in de Nettingstraat in Moorslede, vlak bij het kruispunt met de Vagevuurstraat. Meer info bij Jean-Pierre Vandamme (051/771.213).**

Organisatie: NP KERN DE REIGER i.s.m. Dienstencentrum Patria

De 'bosberen' werken in Groenhove

Torhout

• **Dinsdag 8 augustus om 9 u. (11.30 u.)**

Zie werkdag 4 juli. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: De Blankaart

Diksmuide

• **Woensdag 9 augustus om 19.30 u. (21.30 u.)**

Zie artikel p. 34-35. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

• **Zondag 13 augustus om 9 u. (11.30 u.)**

Zie werkdag 9 juli. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Groenhove bis

Torhout

• **Woensdag 16 augustus om 19.30 u. (21.30 u.)**

Zie artikel p. 34-35. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Stationsput Eernegem

Ichtegem

• **Woensdag 23 augustus om 19.30 u. (21.30 u.)**

Zie artikel p. 34-35. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Vijfdaagse naar Terschelling Nederland

• **Zaterdag 26 augustus**

Deze reis is volledig volgeboekt. Begin augustus worden de praktische afspraken nog doorgestuurd. **Meer info bij Wim Marichal (0476/307.762).**

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Startactiviteit 'Jong Natuurverkenners' tijdens de 'Nacht van de Vleermuis'

Torhout

• **Zaterdag 26 augustus om 20 u. (22 u.)**

Vandaag gaan we met de Jong Natuurverkenners op pad, op zoek naar vleermuizen in het Groenhovebos. Dat zijn echt wel vreem-

de wezens! Geen vogels, maar zoogdieren. Insecteneters ook. Echte acrobaten, in het donker op zoek naar eten, vliegend op hun sonar. Ze kregen onterecht de schuld van de coronacrisis en veel mensen zijn er bang van, maar omdat ze zo veel insecten eten zijn ze nog nuttiger dan je denkt. Wil je meer weten over deze luchtacrobaten en ze zelf horen en zien in het donkere bos? Kom dan naar onze startactiviteit en breng je ouders, broers en/of zussen mee. **Inschrijven gratis maar verplicht via de website van Natuurpunt. Afspraak bij de picknickbank in Torwoud, bij het kruispunt Bosdreef / Kersouwenksstraat in Torhout. Ben jij tussen 8 en 16 jaar oud en een megafan van de natuur? Gebeten door al dat gebloei, gefladder en gezoem? Wil je graag weten wat er leeft in het bos? Wat eetbaar is? Of waarom sommige paddenstoelen zo hard stinken? Dan zijn de Jong Natuurverkenners echt iets voor jou! We trekken één zondagvoormiddag per maand samen op onderzoek uit en sluiten af met een leuk spel. Vanavond stellen we het programma 2023-2024 voor en kan je je alvast inschrijven. Meer info bij Xavier Dirix (dirix.xavier@gmail.com).**

Organisatie: JONG NATUURVERKENNERS

'Nacht van de Vleermuis' in het Sterrebos

Roeselare

· Zaterdag 26 augustus om 20.30 u. (23 u.)

Vrijwilligers van de zoogdierenwerkgroep nemen je mee op sleeptouw door het donkere bos, op zoek naar vleermuizen. Tijdens deze wandeling van ongeveer 3 km vertellen we je alles over deze luchtacrobaten. We gebruiken een batdetector om hun geluiden hoorbaar te maken en een warmtecamera om deze in het donker vliegende rakkers te spotten. Een leuke uitstap om met het hele gezin de vakantie af te sluiten! **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak op de parking van het provinciedomein in de Sterrebosdreef, net ten westen van het kruispunt met de Moorseelesteenweg. Meer info bij Michael Parmentier (0483/638.090)**

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. SLS West-Vlaamse hart

'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: de Swal & de Koekelareberg

Koekelare

· Woensdag 30 augustus om 19.30 u. (21.30 u.)

Zie artikel p. 34-35. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

De 'bosberen' werken in Groenhove

Torhout

· Dinsdag 5 september om 9 u. (11.30 u.)

Zie werkdag 4 juli. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Daguitstap naar Le Platier d'Oye

Frankrijk

· Zaterdag 9 september om 8 u. (18 u.)

Omringd door de steden Calais en Duinkerke is het 'Réserve Naturelle Nationale du Platier d'Oye' het eerste voedselgebied aan het Kanaal dat trekvogels tegenkomen op weg naar hun winterverblijf. Je vindt hier een gevarieerde flora en fauna, maar het zijn vooral de vogels die de aandacht trekken. Le Platier d'Oye is ongetwijfeld een van de ornithologische juwelen van het departement Pas-de-Calais. **Afspraak om 8 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,10/km). Wil je ter plekke afspreken, neem dan contact op met Philippe Deprez (0499/722.224). Vergeet zeker je picknick en drank niet en breng eventueel een verrekijker en een vogelgids mee.**

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

· Zondag 10 september om 9 u. (11.30 u.)

Zie werkdag 9 juli. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Herfstwandeling door het Koekelarebos

Koekelare

· Zondag 10 september om 14.30 u. (16.30 u.)

We gaan op stap in het Koekelarebos met zijn unieke arboretum, bijzonder heideveldje en wereldberoemde Koekelare-dennen. In het arboretum vind je boomsoorten van over de hele wereld, waaronder heel wat bijzondere dennen en sparren. Het heideveldje is een stille getuige van hoe ons landschap er honderden jaren geleden bij lag en ook over de majestueuze Koekelare-dennen valt er heel wat te vertellen. Stof genoeg voor een boeiende wandeling! **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak op de parking van het bos. Rijd naar het kruispunt Provinciebaan/Litterveldstraat in Koekelare en draai de Litterveldstraat in. Na 150 m. vind je de parking rechts, aan een onverharde weg. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).**

Organisatie: NP RUIDENBERG

Start cursus 'Geologie van Vlaanderen'

Roeselare

· Dinsdag 12 september om 19.30 u. (22.30 u.)

Vlaanderen is op geologisch vlak één van de boeiendste regio's van Europa. En dat vooral dankzij de invloed van wat we vandaag de dag 'De Noordzee' noemen. Er zijn weinig streken op aarde waar het aantal opeengestapelde bodemlagen zo groot is en bijgevolg getuigen van een geschiedenis van honderden miljoenen jaren. Een geschiedenis die ooit begon op de Zuidpool en waarvan je verder alles verneemt tijdens de cursus.

Maar het is niet omdat de geologische geschiedenis van Vlaanderen zich vooral in de bodem bevindt, dat we in het huidige landschap in Vlaanderen geen sporen meer kunnen vinden van deze geschiedenis. Integendeel! Vlaanderen is relatief rijk aan geologische fenomenen die dagzomen. Kortom, tijdens de cursus geologie wordt stilgestaan bij vragen waarbij niemand bij stilstaat.

Waarom bevindt zich klei in de kustpolders en zand in het noorden? Waarom

zijn er heuvels in het Heuvelland? Waarom is de weg tussen Torhout en Wijenedale een kuitenbijter voor fietsers? Op al deze vragen, en nog veel meer, wordt een antwoord gegeven tijdens deze cursus. Bovendien leggen we ook de link met de plantengroei.

Deze cursus wordt gegeven door Hans Vermeulen en gaat door op dinsdagavonden 12 en 19 september (theorie) en zaterdagvoormiddagen 23 en 30 september (excursies).

Voor deze cursus zijn verschillende tarieven van toepassing:

- Steuntarief: met een paar euro's extra maak je onze activiteiten betaalbaar voor iedereen - 48 euro.
- Standaardtarief: dekt de kosten van je cursus - 42 euro.
- Ledentarief: als lid van Natuurpunt en/of het Open Netwerk kan je genieten van een korting - 36 euro.
- Sociaal tarief (voor wie het wat minder breed heeft) & studententarief (-25 j) - 20 euro.

Twijfel je of je in aanmerking komt voor een bepaald tarief of heb je vragen? Bekijk onze 'Algemene Voorwaarden' op www.natuurpunt.be/pagina/algemene-voorwaarden-en-privacy of neem contact op met de organisator:

Geïnteresseerd? Schrijf je dan in via de website van Natuurpunt (zoektermen 'geologie Roeselare'). Afspraak in Dienstencentrum Ten Elsberge, Mandellaan 101 in Roeselare voor de theorielessen. De locaties van de excursies worden later meegedeeld. Meer info bij Peter Hantson (0486/899.444).

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. Natuuracademie

Beleef de najaarstrek in 'De Kleiputten'

Roeselare

· Zondag 17 september om 10 u. (11.30 u.)

Hoewel het reservaat slechts een beperkte oppervlakte heeft, vormt het een sterke aantrekkingspool voor vele doortrekkende water- en zangvogels. Als rustgebied oefent het moerasgebied een onmiskenbare magneetfunctie uit op de wijdere omgeving, zeker sinds de recente groei van het aangrenzende Bergmolenbos. Verrassingen zijn in deze periode

nooit ver weg en ijsvogel en zeldzame reiger soorten horen daar ook bij. Reken daarbij de libellen-, sprinkhanen- en vlindeersoorten tussen de late herfstbloeiers en de vele smakelijke bessen. En je weet dat deze wandeling iedereen van begin tot eind zal boeien. Twee natuurgidsen helpen je dit natuurjuweeltje ontdekken. Iedereen welkom, ook kinderen. Bij droog weer geen laarzen nodig. **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak op de parking van 'De Kleiputten' in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Meer info bij Dirk Vandewalle (0485/636.970).**

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. SLS West-Vlaamse hart & Stad Roeselare

Planteninventarisatie (streeptocht) van het Roulartabos Roeselare

· Zondag 17 september om 10 u. (13 u.)

Zie inventarisatie 2 juli. Vandaag staat hok D1-57-24 op de planning en combineren we dit met een beperkte insecteninventarisatie. **Inschrijven hoeft niet. Afspraak bij het kruispunt Kleine Weg/Meiboomlaan in Roeselare. Meer info bij Philippe Depez (0499/722.224).**

Organisatie: PLANTENWERKGROEP ZWALIMOP

Krottegemse wandeling naar het Krommebeekbos

Roeselare

· Zondag 24 september om 11 u. (15 u.)

Samen met twee lokale Krottegemse wandelclubs stappen we van de Onze-Lieve-Vrouwemarkt langs de Krommebeek naar het Krommebeekbos. Daar gaan we picknicken, maar je picknick moet je wel zelf meebrengen. **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak op de Onze-Lieve-Vrouwemarkt in Roeselare. Meer info bij Peter Hantson (0486/899.444).**

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. Krottegemse Ransels

'Repair Café'

Torhout

· Zaterdag 30 september vanaf 13.30 u. (17 u.)

Samen met jou willen we je kapotte toestellen en voorwerpen een tweede leven geven. En dat kan van alles zijn: een fiets, een beschadigd juweel, een botte kettingzaag, een kledingstuk met een gaatje erin, een pc die te traag werkt of een elektrisch toestel. Opgelet: het is niet de bedoeling dat je je spullen zomaar komt afgeven. Neen, wij repareren deze samen met jou en leren je hoe je het defect de volgende keer zelf kan verhelpen. Terwijl je wacht kan je genieten van een heerlijke pannenkoek en kunnen je kinderen een pc, tablet of smartphone demonteren. **Afspraak in 't Bourgondisch Hof, Ganzevijverstraat 4 in Torhout (achterkant station). Herstellingen zijn gratis; enkel voor eventuele wisselstukken moet je betalen. Vooraf inschrijven hoeft niet, maar is wel handig zodat we het nodige materiaal kunnen voorzien. Stuur een mail naar rdebaille@gmail.com of bel 0484/481.547. Meer info op www.torhoutcontent.be of www.repaircafe.org.**

Organisatie: Torhout Content i.s.m. Femma Torhout, NP TORHOUT, Netwerk Bewust Verbruiken & Tor-dale

Wandeling over de Kezelberg-route

Ledegem

· Zondag 1 oktober om 14 u. (16.30 u.)

De Kezelbergroute is een deel van de vroegere spoorweg Roeselare-Menen. Vandaag is dit een groen en rustig alternatief om de gewestweg Roeselare-Menen te vermijden, maar ook voor de liefhebbers van erfgoed en natuur valt er heel wat op en rond deze route te ontdekken. **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak om 14 u. in de Stationsstraat in Ledegem, op de parking naast huisnummer 47. Opgelet: dit huisnummer ligt NIET tussen de huisnummers 45 en 49, maar naast de terreinen van voetbalploeg 't Olympicske. Volg de wegwijzers naar 'Terrein Ol. Ledegem'. Meer info bij Jean-Pierre Vandamme (051/771.213).**

Organisatie: NP KERN DE REIGER i.s.m. Dienstencentrum Patria

De 'bosberen' werken in Groenhove

Torhout

• Dinsdag 3 oktober om 9 u. (11.30 u.)

Zie werkdag 4 juli. Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

'Nacht van de Duisternis' in het Edewallebos

Kortemark

• Zaterdag 7 oktober vanaf 19 u.

Kom jij mee ontdekken wat er 's nachts leeft in het Edewallebos? Speur met je gezin in het donker en luister naar de verhalen van de nacht! Doorlopend welkom in OC Edewallehof voor bar, natuurinfo en workshops. Om 19 u., 19.20 u., 19.40 u., 20 u. en 20.20 u. voorzien wij vervoer naar het bos voor een wandeling in het donker. **Let op: in OC Edewallehof is iedereen welkom. Voor de wandeling inschrijven via de website van Natuurpunt. Zorg voor stevig schoeisel, warme kledij en eventueel een klein lichtje. Afspraak in OC Edewallehof, Pastoor D. Vanhautestraat 10 in Kortemark. Meer info bij Nancy Vandecasteele (0497/701.721 of natuurpuntkortemark@gmail.com).**

Organisatie: NP KERN KORTEMARK i.s.m. gemeente Kortemark

Save the date: Start cursus beleidsverkenner

Midden-West-Vlaanderen

• Dinsdag 24 oktober om 19.30 u. (22.30 u.)

Goesting om aan de slag te gaan met beleid? Dan is er dit najaar eindelijk de cursus beleidsverkenner die je op weg helpt! Beleidswerk voor natuur- en milieuverenigingen: da's je vastbijten in een thema, actie ondernemen waar nodig, je ogen en oren open houden, lobbyen, communiceren (of net niet), dossiers verslinden, slim onderhandelen, je stem laten horen in adviesraden en netwerken à volonté. Maar hoe begin je daaraan? Hoe zet je natuur en milieu op de politieke agenda? En bij wie kan je terecht met je vragen? Het komt allemaal aan bod in deze opleiding. De

verschillende lessen hebben als doel je wegwijs te maken in het complexe beleidsdoolhof, niet om je te overrompelen met moeilijke termen of een specifiek dossier volledig uit te spitten. Deze gratis cursus richt zich tot alle vrijwilligers van Natuurpunt en de West-Vlaamse Milieufederatie die geïnteresseerd zijn in beleidswerk. Tijdens de ontmoetingsmomenten kan je ideeën uitwisselen met collega's van andere afdelingen en verenigingen. Deze cursus loopt over vijf dinsdagavonden voor de theorie (24/10, 7/11, 21/11, 28/11 & 5/12) en één zaterdagvoormiddagexcursie (18/11). **Geïnteresseerd? Stuur dan een mailtje naar peter.lemmens@natuurpunt.be. Dan geven we je een seintje zo gauw je je kan inschrijven.**

Organisatie: NP MIDDEN-WEST-VLAANDEREN i.s.m. Natuurpunt & West-Vlaamse Milieufederatie

Save the date: Algemene Kennisquiz van Natuurpunt Kern Kortemark

Kortemark

• Zaterdag 18 november om 19.30 u.

Natuurpunt Kern Kortemark organiseert voor de eerste keer een algemene kennisquiz (specifieke kennis is dus zeker niet vereist) ten voordele van de lokale natuur in Kortemark. De vrijwilligers van de kern zorgen alvast voor een fijne ontvangst en een goedgevulde bar. En misschien win jij wel één van de vele leuke prijzen? **Inschrijven kan binnenkort in groepen van maximum 4 personen (€ 20/groep). Later meer info via onze socialemediakanalen en in 'de knotwilg' van oktober. Afspraak in OC De Gildezaal, Schoolwegel 5 in Handzame. Meer info bij Robbe Dhulster (0470/677.517).**

Organisatie: NP KERN KORTEMARK

Zeiscursus???

Midden-West-Vlaanderen

We denken er aan om een cursus zeisen te organiseren, maar omdat we daar gespecialiseerde externe lesgevers voor moeten inschakelen, is dat niet zo vanzelfsprekend. Deze cursus zou een volledige dag duren en ongeveer € 110 per persoon kosten. **Interesse? Stuur**

dan vrijblijvend een berichtje naar peter.lemmens@natuurpunt.be. Als er genoeg interesse is organiseren we deze cursus en dan brengen we jou als eerste op de hoogte wanneer er ingeschreven kan worden.

POP-UP-ACTIVITEITEN

Zowel Natuurpunt Mandelstreek als Natuurwerkgroep Torhout organiseren regelmatig 'pop-up-activiteiten'. Dit zijn 'activiteiten die plots opduiken' en erg snel georganiseerd worden, bijvoorbeeld omdat er ergens een bijzondere vogel werd gespot of omdat het de ideale omstandigheden zijn om een inventarisatie te doen. Ben je in deze activiteiten geïnteresseerd, stuur dan een mailtje naar Philippe Deprez van Natuurpunt Mandelstreek (secretaris@natuurpuntmandelstreek.be) en/of naar Geert Carette van Natuurwerkgroep Torhout (geert.carette@skynet.be). Zij sturen je dan een bericht wanneer zij iets organiseren.

Wie in Kortemark, Roeselare of Torhout woont en het financieel moeilijk heeft, kan korting krijgen op het lidgeld van Natuurpunt en op deelname aan betalende activiteiten. Afhankelijk van de gemeente bedraagt deze korting 50% tot 80%. Meer info bij de bevoegde diensten in Kortemark (sociaalhuis@kortemark.be of 051/269.210), Roeselare (vrijetijd@roeselare.be of 051/262.400) of Torhout (sociaalhuis@torhout.be of 050/221.233).

Als lid van Natuurpunt ben je tijdens alle Natuurpuntactiviteiten verzekerd voor Burgerlijke Aansprakelijkheid, Lichamelijke Ongevallen en Rechtsbijstand. Opgelet: dit geldt niet voor wie geen lid is en/of enkel een abonnement heeft op 'de knotwilg'. Als cursist, occasionele medewerker of vrijwilliger ben je sowieso verzekerd. Daarvoor maakt het niet uit of je lid bent.

Wil je een wandeling met natuurgids boeken voor je familie of vereniging? Neem contact op met de plaatselijke conservator of voorzitter (zie laatste pagina van deze 'knotwilg').

STARTACTIVITEIT

Jong Natuurverkenners

Nacht van de Vleermuis

26 AUGUSTUS 20 - 22 U.
GROENHOVEBOS

Ga mee op speurtocht in het donkere bos en ontdek hoe deze luchtacrobaten op insecten jagen.

Wil je zelf eens vleermuizen horen en zien? Kom dan naar deze startactiviteit van de Jong Natuurverkenners.

Afspraakplaats: picknickbank Torwoud. Inschrijven is gratis, maar verplicht.
Alle info op de website van Natuurpunt of <https://mysl.nl/mtXx>

Dit is een gezinsactiviteit: breng je ouders, broers en/of zussen mee!

Ben jij tussen 8 en 16 jaar oud en een megafan van de natuur?

Kom dan naar de Jong Natuurverkenners en ga één zondagvoormiddag per maand mee op onderzoek uit.
Meer info bij Xavier Dirix – dirix.xavier@gmail.com

natuurpunt

Natuurpodcasts: een eigenzinnige top 5

Het multimedialandschap met geluid en beeld is de laatste decennia enorm veranderd. Podcasts zijn bijvoorbeeld enorm populair geworden. Dit zijn op voorhand opgenomen geluidsbestanden die je op aanvraag kan beluisteren. Het is de Netflix van de radio en staat garant voor gesproken boeken, diepgravende interviews, reportages over alle mogelijke onderwerpen of gewoon volledige radioprogramma's, die je kunt herbeluisteren via je smartphone. Ideaal als je je handen vol hebt, maar je gedachten vrij zijn, bijvoorbeeld bij een verre autorit, het klussen of het uitlaten van je hond.

Er zijn verschillende apps beschikbaar die het mogelijk maken podcasts te beluisteren. Voor Android is 'Podcast Addict' een vrij handige. Je kunt op voorhand, via wifi, verschillende afleveringen downloaden en onderweg beluisteren, met een of meer pauzes als je daar nood aan hebt. Je kunt ook aanduiden welke podcast je wilt volgen en je ziet in je app dan als er een nieuwe aflevering beschikbaar is. Ook via Spotify kun je, naast muziek, een heel aanbod aan podcast streamen.

Hieronder vind je mijn favorieten, goed voor uuuuren luisterplezier.

#1 Toekomst voor natuur

Een podcast van de Nederlandse Vlinderstichting die verhalen brengt over natuurbescherming in Nederland en Vlaanderen. Je krijgt elke twee weken een nieuw inspirerend interview met gasten die iets betekenen voor de natuur of de bescherming ervan. Met oog voor achtergrond en geschiedenis werpen zij een blik op de toekomst. Er zijn ondertussen al 35 afleveringen beschikbaar, die stuk voor stuk verhelderend zijn.

#2 De Vogelspotcast

Arjan Dwarshuis, Nederlands bekendste vogelaar en wereldrecordhouder vogels kijken (een duizelingwekkende 6.852 soorten in één jaar!!!) neemt jeugdviend Gisbert, die nog geen ekster van een kraai kan onderscheiden, mee op uitstap en initieert hem in de kunst van het vogelkijken. Een podcast doorspekt met vogelweetjes van Arjan, maar die ook aanslaat door de gretigheid waarmee Gisbert aan de slag gaat. Doorheen de 6 seizoenen en 60 afleveringen horen we hoe Gisbert besmet raakt met het vogelvirus en zich ontpopt als een echte spotter. Aanstekelijk door het enthousiasme en de humor van het duo.

#3 INBO podcasts

Het INBO, het Instituut Natuur- en Bosonderzoek, is een onafhankelijke onderzoeksinstituut van de Vlaamse overheid, die het natuurbeleid en de uitvoering daarvan wetenschappelijk ondersteunt. In deze reeks podcasts komen wetenschappers aan het woord die vertellen over hun onderzoek en resultaten. In 10 afleveringen word je bijgepraat over soorten als het gentiaanblauwtje, de Europese hamster of de lentevuurspin, en krijg je te horen hoe de waarde van natuur berekend wordt.

#4 Fwiet!Fwiet!

De in de lage landen ondertussen wereldberoemd geworden stukjes

slow radio van komiek en vogelaar Begijn Le Bleu mogen natuurlijk niet ontbreken. Begijn neemt ons in ondertussen meer dan 50 afleveringen mee naar alle uithoeken van het land en daarbuiten voor gesprekken met iedereen die iets te vertellen heeft over het plezier van vogels kijken.

#5 Vroege vogels en andere dieren

Een afgeleide van het gekende top-programma over de Nederlandse natuur. Deze boeiende podcast zoomt

beurtelings in op natuurgebieden, natuurthema's, dieren of planten. Als je even zoekt vind je de oudere 'Vroege vogels' ook terug: de reeks 'Vroege vogels en andere dieren' en de samenvatting van het gelijknamige VPRO-radioprogramma. Een schatkamer, genoeg om vele regendagen op een aangename manier op te vullen.

VERDIENEN EEN EERVOLLE VERMELDING

'De vogelaars'

Een uitzending van Klara waarin kunstrecensent en vogelaar Barbara De Coninck en radiomaker en vogelliefhebber Sara Debroey samen vogels gaan kijken. Een ode aan het plezier van het observeren.

'Groene oren'

Ideaal om met kinderen naar te luisteren tijdens een lange autorit. Een podcast van het Nederlandse Staatsbosbeheer waarin voor de verande-

ring planten en dieren zélf voor de microfoon worden gezet voor een interview.

'Vogels' zijn dino's'

Voor wie met een boeiend gebrachte podcast op de hoogte wil blijven van de nieuwste ontwikkelingen in het paleontologische werkveld.

'Geschiedenis voor herbeginners'

Deze podcast valt buiten de categorie natuur, maar is onmogelijk om niet te vermelden wegens te goed. In maart 2020 moesten 2 leraars geschiedenis overschakelen op langaafstands-onderwijs. Daarop besloten ze een podcast te maken. Gepassioneerd, verhelderend met een vleugje humor, met aandacht voor het ruime plaatje en toch inzoomend op het menselijke verhaal achter de geschiedenis. Niet te missen.

Veel luisterplezier!

Sofie Declercq

ALLE MACHINES VOOR DE TUIN!

FIRMA BEEL
the power of service

Diksmuidsesteenweg 394
8800 Roeselare
T 051 32 06 50
www.tuinbouwbeel.be

STIHL

Grote brandnetel (*Urtica dioica*)

Over brandnetels heeft iedereen wel een mening. Daarbij spelen de ervaringen met de plant waarschijnlijk een grote rol. Bovendien lijkt er heel wat tegenstrijdige informatie over brandnetels in omloop te zijn. De ene vindt de brandnetel een lastig, taai en vervelend onkruid, terwijl een ander alleen maar spreekt over de goede en heilzame eigenschappen. Over één iets is men het meestal wel eens: brandnetels behandel je met zachtheid, want ze prikken.

Inderdaad: zowel de bladeren als de stengel zijn bedekt met brandharen die meestal schuin naar boven gericht staan. Een brandhaar bestaat uit een hol buisje met een rond topje en een miniem haakje. Bij de minste aanraking breekt dit topje af en dringt het vlijmscherpe breukvlak in de huid, waardoor er plantenvocht in de wonde binnendringt. Die vloeistof bestaat onder andere uit acetylcholine, histamine, mierenzuur en vele mineralen en vitamines. De combinatie van deze stoffen veroorzaakt – helemaal bekend is het nog niet – het branderige gevoel, de jeuk en de rode vlekken. Oudere brandnetels veroorzaken ook meer ongemak dan jonge exemplaren.

Meteen begint de discussie. Moet je het zuur klassiek bestrijden met een base, zoals bijvoorbeeld zeep, om het geheel te neutraliseren? Of behandel je het zuur met een ander zuur, zoals bijvoorbeeld azijn? Je vindt beide opties in vele varianten, waarbij iedereen naar eigen inzicht voor medicijnman of -vrouw speelt. Tijdens een wandeling kan je met een gekneusde dovenetel (een gele, paarse of witte, dat speelt geen rol) over de pijnplek wrijven. Het sap van de dovenetel verzacht de jeuk en de pijn. Ook weegbree helpt.

Van de vijf West-Europese soorten van het geslacht brandnetel komen bij ons vooral de Grote en de Kleine brandnetel voor. Grote brandnetel of *Urtica dioica*, zoals de wetenschappelijke naam luidt, vindt een verklaring in het Latijnse 'urere' = branden en het Griekse 'dioica' = tweehuizig ('di' = twee en 'oikos' = huis). Van juli tot september staan de mannelijke en vrouwelijke bloemen op afzonderlijke planten. Het biedt een leuk spektakel om eens een takje van de bloeiwijze van een mannelijke brandnetel in een glas water voor het raam in de zon te plaatsen. De rijpe bloempjes springen één na één open, waarna de helmraden met de helmknoppen naar buiten schieten, terwijl het stuifmeel als een geel wolkje uiteenspat. Het stuifmeel bereikt zo, gedragen door de wind, de vrouwelijke plant. Eens bestoven buigen de vrouwelijke bloeiwijzen en weldra hangen de eenzadige vruchten in trossen aan de plant.

De Grote brandnetel heeft z'n naam niet gestolen, want niet zelden wordt de plant 1,5 tot 2 m hoog. Uit de verhalen van mijn vader heb ik onthouden dat hij tijdens de Eerste Wereldoorlog, als achtjarige, dagen na elkaar brandnetels moest gaan trekken in het Wijnendalebos. Dat deed hij, samen met alle leerlingen van de Torhoutse basisscholen, in opdracht van de Duitse bezetter. Ook dit had te maken met de lengte van de Grote brandnetel. Van de lange vezels uit de stengel kan men neteldoek weven. Dat is een los geweven doek - tegenwoordig vaak van katoen of linnen gemaakt - dat in de keuken als een soort van zeef gebruikt wordt. De Duitsers gebruikten de vezels in oorlogstijd om er verbandgaas van te maken.

Grote brandnetel komt steeds massaal voor. De plant vormt immers

De brandharen van de Grote brandnetel zijn echt wel venijnige, maar ook wonderlijk verfijnde injectiesystemen.

wortelstokken waaruit telkens nieuwe stengels opschieten, zodat er weinig plaats overblijft voor andere planten. De wortelstokken zorgen er ook voor dat de plant jaar na jaar op dezelfde plaats opduikt. Zo'n plant noemen we een overblijvende plant.

De geelachtige wortels lijken op fijne draden en zorgen voor de opname van water en mineralen. De grondsoort is daarbij van minder belang, zo de plek maar goed doorlaatbaar; niet te droog en voldoende stikstofrijk is. De grote toename van de Grote brandnetel langs grachten en wegen houdt zelfs rechtstreeks verband met de rijke stikstofbemesting die op landbouwgronden wordt toegepast. Afstromend water voert hoge concentraties nitraten naar de perceelsranden en wegbermen zodat daar ideale brandnetelgroeiplaatsen ontstaan. En dan maar sakkeren op dat vervelende onkruid.

De Kleine brandnetel (*Urtica urens*) bereikt als eenjarige plant slechts een lengte van 15 tot 50 cm. Hij heeft een penwortel en de mannelijke en vrouwelijke voortplantingswijzen zitten samen op dezelfde plant.

Sinds 2011 duikt bij ons ook de Zuidelijke brandnetel (*Urtica mem-*

Links de mannelijke bloemen van de Grote brandnetel, rechts de vrouwelijke.

brancea) op. Deze eenjarige exoot uit het Middellands Zeegebied bereikt een lengte van 20 tot 80 cm. Hier zit de mannelijke bloeiwijze in slierten bovenaan de plant, terwijl de afstaande vrouwelijke bloeiwijze zich onderaan bevindt.

Beruchte exotische soorten als de Boomnetel (*Urtica ferox*) en de Gympie-gympie (*Dendrocnide moroides*), die wel eens voorkomen in (strip) verhalen, vind je bij ons enkel in botanische tuinen en verzamelingen.

Zoogdieren laten de Grote brandnetel met rust. Zo vormt *Urtica dioica* een ideale schuilplaats voor vogels en insecten. Nachtegaal en ook tuinfluiter kunnen er hun nest bouwen en broeden. Het is ook de waardplant van ongeveer 50 vlindersoorten: de rupsen van Atalanta, Dagpauwoog, Gehakkelde aurelia, Kleine vos, Landkaartje en enkele uiltjes smullen uitsluitend van de Grote brandnetel.

Ook in de keuken heeft de brandnetel zijn plek. Hierbij dient echter opgemerkt dat vooral de Kleine

brandnetel die vedetterol krijgt toebedeeld. Gebruik voor het eten van brandnetels alleen de jonge verse topjes. Oogsten doe je in het voorjaar, voor de plant in bloei heeft gestaan. Daarna worden ze wat taai. Spoel de brandnetels in koud water. Je kan er ook kokend water over gieten, dat haalt de prik weg. Na het uitlekken doe je ze in de kookpan en smooit ze met een klontje boter of wat olie. Met wat peper, zout en (vegan)room heb je brandnetels à la crème. Maar brandnetels bieden je veel meer mogelijkheden: meng ze door je omelet, door een stampot, of maak er soep van.

De brandnetel is omgeven met bijgelooft: wie de plant bij zich draagt, kent geen vrees meer. Maar ook als antidemonisch middel, bliksemafleider, heksenplant en vogelschrik was de Grote brandnetel vroeger in gebruik. Bleven brandnetelbladeren onder het bed van een zieke fris, dan zou de zieke in leven blijven; verwelkten ze, dan ging hij of zij dood. Bloeien brandnetels vroeg, dan moest men vroeg zaaien. Groeien brandnetels

in zomer en herfst zeer hoog, dan wees dit op een strenge winter.

In de klassieke oudheid schreef Plinius de Oudere (24-79 n.Chr.): "*Brandnetelzaad is bruikbaar tegen vergiftigingen door Dolle kervel, tegen slangen-, honden- en schorpioenbeten. De zaden helpen bij neusbloeden, om braken te bevorderen en om vermoeidheid te bestrijden.*" De zestiende-eeuwse kruidenboeken namen de visie van de antieken over. Rembert Dodoens (1517-1585) schreef: "*Die bladeren van Netelen met Mosschelen ghesoden ende gedroncken maeckt saechten camerganck.*" De moderne geneeskunde heeft Grote brandnetel z'n magische krachten echter ontnomen, alleen de homeopathie ziet nog heil in de werking van Grote brandnetel.

Hoe je ook tegen brandnetels aankijkt, het zijn wonderlijke planten die zich op hun eigen manier een plaatsje veroveren en zo onze bewondering afdwingen. Krijgen ze een verloren hoekje in je tuin?

Daniël Boens

Foto's: www.kuleuven-kulak.be/bioweb.

“Le Bellet”
 Vakantieverblijf te huur
 in het hart van de natuur
www.aubellet.com

Karel en Kristien Desmet-Naessens “Le Bellet”
 19400 Monceaux sur Dordogne - Corrèze - France
kristien.naessens@gmail.com - 0033 555 911 017 - of +32 (0)486 021 249

**Tuinsappen
 Lombarts Calville**

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
 Tsjechielaan 1 - 8970 Poperinge
info@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

Koekuitstraat 2
 8800 Roeselare

ward_vanhooren@hotmail.com
 0032 496 43 04 05

- Advies duurzaam boombeheer
- Boomonderzoek
- Klimmend snoeien
- Aan- en verplanten van bomen
- Groeiplaatsinrichting en -verbetering
- Boomvriendelijke aanleg van uw tuin
-

Ward Vanhooren
 Your tree, four care
Care for Trees

BTW: BE0827 967 056

BOUWERKEN
Heemeryck
 Paul

vloeren
 faïences
 opritten
 terrassen

0477 67 12 89

Slijperstraat 21
 8840 Oostnieuwkerke

KLUSJESDIENST 0488/811 245

info@klustor.be • www.klustor.be

UW
 ADVERTENTIE
 IN ONZE
 'KNOTWILG'?

Mail
peter.lemmens@natuurpunt.be

PortemanKijkers.be
 SPECIAALZAAK & SITE VOOR VERREKIJKERS & TELESCOPEN

Swarovski - Leica - Zeiss - Kite - Bynolyt - Steiner - Bushnell
 Statieven - Loepes - Cameravallen - Digiscoping

Tot 10% op adviesprijs

Optiek Porteman steunt als partner van Natuurpunt
 oa de Hellebeek in Heuvelland.

Rijselstraat 10 & 12 - IEPER

Volg @Portemankijkers

0496 88 42 41 - info@fullenergy.be

Rondevijverstraat 5 - 8820 Torhout

Ben je op zoek naar een
 super zonnepaneel-
 installatie met batterij?
 Dan ben je bij ons op het
 juiste adres.

Bezoek zeker onze
 facebook.

‘Buur en Natuur’ in Krottegem

Op weg naar meer diversiteit & inclusie binnen Natuurpunt

Op 24 september organiseert Natuurpunt Mandelstreek haar derde wijkactiviteit van het jaar, maar deze keer wordt het een ‘specialeke’. We trekken opnieuw naar Krottegem, oorspronkelijk een arbeiderswijk ‘over de statie’, nu uitgegroeid tot een superdiverse wijk. In 2018 organiseerden we hier een eerste activiteit, toen in samenwerking met de buurtbewoners, de moskee en de Pools-Orthodoxe Kerk. Vandaag bouwen we verder op de fundamenten die toen werden gelegd, maar gaan we ook een stapje verder.

Roeselare is, als één van de laatste centrumsteden, snel diverser aan het worden. De samenstelling van het ledenbestand en het bestuur van Natuurpunt Mandelstreek, maar ook dat van Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen, is geen afspiegeling meer van onze maatschappij. Daar willen we met afdeling Mandelstreek aan werken. Natuurpuntafdelingen in grotere steden als Mechelen en Gent, die een langere geschiedenis van migratie kennen, staan al een heel eind verder op dat vlak. Op Vlaams niveau is er binnen Natuurpunt hier en daar al een aanbod aan activiteiten en vrijwilligerswerk, specifiek gericht naar anderstaligen en mensen met een migratieachtergrond.

Op gewestelijk niveau heeft Natuurpunt al een viertal jaren een duidelijke visie op diversiteit en inclusie. De inzet op verjonging, met de SNUIT-campagne, is daar een voorbeeld van. En Natuurpunt weet ook dat dit een langetermijnproject is.

De doelen die Natuurpunt zich op dit vlak stelt, illustreren het brede en flexibele perspectief. De vereniging wil dat zij “een veerkrachtige vereniging is waar mensen in al hun diversiteit zich

In 2018 organiseerden we een eerste activiteit in de superdiverse wijk Krottegem, in samenwerking met onder meer de buurtbewoners, de moskee en de Pools-Orthodoxe Kerk.

thuis voelen, gezien en gehoord worden”, zonder het grote doel van de vereniging te vergeten: “samen in beweging voor natuur voor iedereen”! Zo profileert Natuurpunt zich als “ambassadeur voor meer diversiteit en inclusie in een natuurrijker Vlaanderen”.

Op 11 maart ging er een boeiende studiedag door voor de vrijwilligers

en het personeel, waar ideeën werden uitgewisseld rond culturele diversiteit en inclusie.

Zo organiseert Natuurpunt Mechelen ‘Beleef de natuur’, waarbij anderstalige nieuwkomers tijdens een zestal activiteiten Nederlands leren in de natuur. Dit wordt georganiseerd in samenwerking met het Agentschap Integra-

tie en Inburgering, het Centrum Voor Volwassenenonderwijs en Welcome in Mechelen.

In Gent is dan weer een Natuurpunt-werkgroep actief die, zoals ze zelf zeggen, ontstaan is uit verwondering en uit noodzaak. Verwondering, omdat precies deze doelgroepen zoveel meerwaarde kunnen halen uit actieve natuurbeleving, maar toch de weg nog niet vinden. En een noodzaak, omdat die situatie niet zomaar vanzelf verandert. Natuurpunt moet actief een voortrekkersrol durven opnemen. Daarbij hebben zij de keuze gemaakt om geen grote theorieën te verkondigen, maar concrete acties uit te werken: haalbaar, stap voor stap en in samenwerking met de verenigingen, waar de doelgroepen vertrouwen in hebben en steun van krijgen.

Met 'buur en natuur in Krottegem' zet Natuurpunt Mandelstreek nu zijn

eerste stappen naar meer diversiteit en inclusie. Een breed gedragen werkgroep geeft dit Natuurpuntproject vorm en inhoud: Agentschap Integratie & Inburgering, ARhus Klap!, Avansa, basisscholen Krottegem, Centrum voor Basiseducatie, Duowerking Samana, Federatie van Mondiale & Democratische Organisaties, Huiswerkklas Elim, Inval, Krottegemse Coliastappers, Krottegemse Ransels, Rakastan, Refu Interim, Roemenen uit Roeselare, Vlucht Vooruit en de rijke wijkwerking in Krottegem.

In de activiteitenkalender ontdek je het voorlopige programma voor zondag 24 september. Welkom om samen te ijveren voor meer en betere natuur in Krottegem en Roeselare. En laten we hopen dat dit de start mag zijn van een mooie en langdurige samenwerking.

Peter Hantson

WULGE

WEST-VLAAMS BIOBIER MET WILGENBAST

Gebrouwen bij biobrouwerij 'De Plukker' in Poperinge in opdracht van Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen om onze projecten te steunen.

Natuurpunt
Midden-West-Vlaanderen

Geefruimte Natuurpunt
DE WULGE
100% Biogedistilleerd

Meer info: wulge@natuurpunt.be
of facebook.com/wulge

INTELLIGENT WONEN

Intelligent Laden

- Dynamische prijzen**
Speel in op dynamische prijzen door uw wegen op te laden wanneer de elektriciteit het goedkoopst is.
- Verlaag stroompieken**
Verlaag de stroompieken om het capaciteitsstarief te beperken.
- Integreer weersvoorspellingen**
Optimaliseer uw energiesysteem door de weersvoorspellingen te integreren en te laden wanneer de zonnepanelen het meest opwekken.
- 10 x sneller**
Laad tot 10 keer sneller.
- Vermijd brandgevaar**
Vermijd brandgevaar door opwarmende draden via een conventioneel stopcontact.
- Thuisbatterij**
Hou rekening met uw thuisbatterij.

INFO@INTELLIGENTWONEN.BE

WWW.INTELLIGENTWONEN.BE

(+32) 475 34 67 37

Bruggesteinweg 21
Gits-Hooglede

Bruine kikkers in de knel

In Roeselare kan je de voortplantingspoelen voor bruine kikkers stilaan op één hand tellen. Volwassen kikkers, die – anders dan groene kikkers – hoofdzakelijk een landleven leiden, zien we ook steeds minder. Deze vroeger algemene amfibieënsoort moeten we koesteren om ze, net zoals zoveel andere soorten die onder druk staan, niet helemaal in het verdomhoekje te laten verdwijnen.

Rond half maart kregen we een dringende vraag van de verantwoordelijke van Volkstuinpark Wallemeers. In een kleine folievijver, naast de vele moestuinbedden, vonden ze al enkele jaren eiklommen van deze kikkersoort. Dit jaar lag die behoorlijk vol kikkerdril. Te midden die gelati-

neuze soep de discreet knorrende en spartelende mannetjes, als een levende rugzak boven op de vrouwtjes die nog eieren aan het afzetten waren. Met al dat gedoe kleurde het water helemaal bruin van opdwarelende aarde.

Dit jaar waren enkele kikkerstellen ook uitgeweken naar een ondiepe wadi in een aangrenzend park. Daar vonden we kleine glasheldere eiklompjes, die 700 tot meer dan 4.000 eitjes kunnen bevatten! De beschermende geleachtige substantie eromheen was nauwelijks gezwollen, dus pas afgezet. Eens ze alle nodige water hebben opgenomen, zwellen ze tot vuistgrootte en blijven ze net onder het wateroppervlak hangen, vaak verankerd aan

oeverplanten. Zo kunnen ze in het vroege voorjaar maximaal profiteren van de eerste warmte.

In de daaropvolgende weken visten we – mét noodzakelijke vergunning – ongeveer 40 eiklommen op. Die vervoerden we naar visloze vijvers in de ruime omgeving: in het Bergmolenbos, de Vijfwegenpoel, private parken en stadsparken in Moorslede en Roeselare, uiteraard na afspraak met alle beheerders en/of eigenaars.

Thuis kon ik de ontwikkeling van de dikkopjes ook volgen. Bij controle in enkele poelen waar we kikkerdril dumpden, bleken een aantal eiklommen volledig leeggehaald. De zwarte kiemen waren verdwenen; enkel de geleachtige substantie bleef over. Alpenwatersalamanders bleken de belangrijkste daders te zijn. Die boorden zich als torpedo's van onderuit in de eiklommen en slokten de embryo's systematisch op.

In ondiepe, droogvallende vijvers gebeurt dit niet, maar daar is het risico op uitdroging dan weer groot, omdat de dikkopjes niet tijdig hun metamorfose kunnen inzetten om als mini-landkikkertjes de poel te verlaten. Eind mei was dit al het geval met die wadi in het park. Met lede ogen zagen we hoe eksters die de onfortuinlijke dikkopjes uit de modder kwamen oppikken.

Gelukkig is een groot deel van de legsels gered en hopelijk is dit een nieuwe start voor een blijvende vestiging van bruine kikkers in de ruime omgeving. Wat de impact op de volkstuintjes betreft: blijkbaar zijn volwassen bruine kikkers verlekkerd op naaktslakken, die ze tussen de groenten komen vangen. Meteen een prima vorm van biologische bestrijding! Meer van dat!

Parende bruine kikkers op een eiklomp en de drooggevallen wadi, ergens eind mei: Een typisch voorbeeld van een ecologische val. Dat is een leefgebied dat aantrekkelijk lijkt voor een bepaalde soort, maar toch niet geschikt is (hier omdat de wadi geen diepe zone heeft en te snel droogvalt).

Piet Desmet

Er wikkelt wat in de Vijfwegenpoel

Vlak bij het gehucht Vijfwegen in Staden ligt al vele jaren een mooie amfibierijke poel in een weiland. Dat perceel van een kleine hectare werd even omgezet in een akker, maar eind 2017 kon Natuurpunt het aankopen en voluit gaan voor natuurherstel. En dat loont. De voorbije maanden deden we er de ene na de andere fijne ontdekking.

Eind maart streken onze 'Natuurverkenner' er neer voor de zevende excursie van de gelijknamige cursus die we met Natuurpunt Mandelstreek organiseerden. Michael Parmentier nam de cursisten mee naar beide poelen. De fuik in de oorspronkelijke poel werd een onverwacht succes. We hadden op Alpen- en kleine watersalamander gerekend, maar tussen deze mini-draakjes door waren de 3 vinpootsalaman-

ders een aangename verrassing. De meeste deelnemers hadden die nog nooit gezien. Voorlopig hebben we ze nog niet waargenomen in de meest recente poel. Benieuwd of ze die ook weten te vinden.

Half april, tijdens een opruimactie van scheefgezakte hooioppers, botsten we op een vitale levendbarende hagedis. Die zijn dus zeker afgezakt vanaf hun gekende leefgebied, de voormalige spoorwegberm, naar ons natuurgebiedje. De steenhopen, die we met verzamelde zwerfstenen aan de rand van ons gebiedje aanlegden, maken het alleen maar aantrekkelijker voor deze reptielen. Een duurzame vestiging is dus waarschijnlijk.

Vorig jaar broedden er vlakbij het natuurgebied minstens één

stel zomertortels. Met deze trekende duivensoort gaat het de laatste decennia steil bergaf. We stellen alles in het werk om ze hier blijvend welkom te heten. Bijvoederacties in de buurlanden blijken succesvol te zijn. Daarom zijn we dit jaar, vanaf eind april, voor het eerst in een proefproject gestapt. En met succes: zeker één koppel tortels blijft in de buurt. Ook andere soorten, waaronder een tiental kneutjes, maken van de voederplaats gebruik. Nu nog duimen voor het succesvol grootbrengen van de jongen.

Wie wil genieten van alle zang en zomerbloei in de Vijfwegenpoel, wordt sinds half mei verwend. De massieve zitbank aan de rand van het natuurgebied is een blijvende hommage aan de succesvolle natuurpuntexpeditie die vorig jaar door de vier 'Trappeltrienen' werd ondernomen. Met dank aan Koen Vandepoortaele die voor ontwerp, uitvoering én plaatsing zorgde!

En tot slot kregen we vanaf 18 mei een heel bijzondere gast over de vloer: Wim Debruyne hoorde voor het eerst een Orpheusspotvogel in het natuurgebied en heeft 'm later ook kunnen fotograferen. Deze warmteminnaar vind je vooral in Zuidwest-Europa, waar hij dezelfde niche bezet als de spotvogel bij ons. Blijkbaar is hij aan een voorzichtige opmars richting noordwesten bezig en het ziet er naar uit dat hij dit seizoen in de Vijfwegenpoel blijft hangen. Daarmee krijgt ons natuurgebied stilaan ook een reputatie als hotspot voor (zang)vogels.

Piet Desmet

Foto's: Wim Debruyne & Sofie Declercq

Van boven met de klok mee: de nieuwe bank in de Vijfwegenpoel, de Orpheusspotvogel en de levendbarende hagedis die er gespot werden.

Wandel een hele zomer lang mee met 'Ontdek-je-Plekje' 2023

In juli en augustus verkennen we voor het 35e jaar op rij de mooiste en natuurrijkste plekken in de streek. Elke woensdagavond in juli en augustus, om 19.30 u., neemt een natuurgids je mee op sleeptouw voor een wandeling van ongeveer twee uur (*). Dit jaar bezoeken we volgende gebieden:

Wo. 5 juli: Koekelarebos

Pol Dewulf neemt ons mee het Koekelarebos in. Daarin vind je heel verschillende bosbestanden, zowel loofhoutpercelen met eeuwenoude eiken als naaldhoutpercelen met gigantische dennen. Deze keer richten we onze aandacht op de dennenbossen en hun eigenaardigheden, zoals de liefde tussen een loofboom en een naaldboom. Ondertussen kijken we ook naar het beheer van het bos. En hoe zit dat nu precies met die loopgraven? Afspraak op de parking van het bos, onder het waakzame oog van de enorme Koekelaredennen. De parking vind je bij het kruispunt Provinciebaan/Litterveldstraat in Koekelare. Draai de Litterveldstraat in en na 150 m vind je de parking rechts, aan een onverharde weg.

Wo. 12 juli: Groenhove

Zuster Marie-Dominique leidt ons doorheen het gevarieerde domein van 'het klooster' in Groenhove. We ontdekken hoe plant en dier – hoe alle levende wezens – samenhangen en van elkaar afhankelijk zijn. Dit gebied wordt beheerd volgens het bosbeheerplan en de keuzes die daarbij gemaakt werden, hebben gevolgen voor het bos en zijn bewoners. Dat alles wordt ook

gekaderd in de klimaatproblematiek. Afspraak op de parking van Diocesaan Dienstenhuis Groenhove, Bosdreef 5 in Torhout.

Wo. 19 juli: Huwynsbossen

Wat stond Lichtervelde afgelopen winter in het nieuws! Aanleiding: een grote aankoop door het Agentschap voor Natuur en Bos, wat de oppervlakte van de Huwynsbossen meteen verdubbelde. Maar waar liggen die percelen precies? Wat is het agentschap er mee van plan? Hoe gaat het ondertussen met de groeien en het beheer van de huidige bosbestanden? En stond je al eens op het nieuwe uitkijkplatform? Veel vragen die allemaal een antwoord krijgen tijdens dit Ontdek-je-Plekje, gegend door Koen Maertens, de boswachter zelve. Afspraak op de parking van het bos, schuin tegenover Beverenstraat 88 Lichtervelde.

Wo. 26 juli: het groene Diksmuide

Michel Maeckelberg neemt ons mee voor een natuurhistorische kijk op het Groene Diksmuide. We bezoeken het stadspark op de oude vestingwallen, en via het Ellesmerepad en het Driemussenbrugje komen we op de Boterdijk langs de Handzamevaart. Bij de post nemen we het Alleyepad langs het water tot in het pas gerestaureerde Begijnhof. Hierna bereiken we via de Vismarkt opnieuw onze startplaats. Afspraak voor deze sfeerbrennende avondwandeling op de Grote Markt van Diksmuide.

Wo. 2 augustus: Dokter Egide Defeverpark

Leopold Dewulf gidst ons door het nieuwe Dokter Egide Defeverpark in Gistel. Hoe tover je een grote, totaal verwilderde tuin vol monumentale bomen om tot een stadspark? Hoe zorg je ervoor dat alle inwoners zich er thuis voelen? Dat is de uitdaging die het stadsbestuur in 2017 op zijn bord kreeg. Hoe ver staan de inrichtingswerken ondertussen en hoeveel plek is er voor natuur? Kom mee een kijkje nemen in deze prachtige groene plek. Afspraak bij het kruispunt Bruidstraat/Ellestraat in Gistel, tegenover de school.

Wo. 9 augustus: De Blankaart

Met Dirk Anseeuw als gids gaan we op verkenning in en rond De Blankaart, op zoek naar de zeearend. We wandelen door nieuwe stukken natuur vol vogelleven. Rewilding in actie, en dat aan onze achterdeur! Maak kennis met dit succesvolle natuurinrichtingsproject. Afspraak bij manege De Rhille/Sport Vlaanderen Woumen, Zuidbroekstraat 12 in Diksmuide.

Wo. 16 augustus: Groenhove bis

Roney Debaille neemt je mee in en rond het Groenhovebos, dat bulkt van historie en natuur. Wil je weten welke rol het bos speelde tijdens de Eerste Wereldoorlog en waar je dat nog kan zien? Hoe een heideveld ontstaat en beheerd wordt? Kom dan mee op verkenning. Bovendien koopt Natuurpunt Torhout hier sinds 2014 percelen aan. Ondertussen hebben ze 8 ha in eigendom en beheren ze ook nog eens 5 ha van de stad Torhout. Ze doen er alles aan om het bos hier weer een echt bos te laten worden: ze graven betonnen afsluitingen uit, slopen vervallen chalets en verwijderen

prikkeldraad. Exoten als Aziatische duizendknoop, laurierkers en Pontische rododendron worden uitgespit. Zoals je ziet: stof genoeg voor een boeiende avondwandeling! Afspraak op de parking van Groenhove in de Bosdreef in Torhout, recht tegenover de manege.

Wo. 23 augustus: Stationsput Eernegem

Samen met Dirk Anseeuw bezoeken we het landschapspark rond De Stationsput van Eernegem. Een wandeling in het teken van water, van moeras tot plas. We ontdekken hoe deze oude industriële site omgetoverd werd tot een prachtige brok natuur en een groene long voor de gemeente. Afspraak op de parking bij het kruispunt Spoorwegstraat/Stationsstraat in Eernegem.

Wo. 30 augustus: de Swal & de Koekelareberg

Als traditionele afsluiter van onze reeks Ontdek-je-Plekje-zomerwandelingen neemt Roland Eeckhout ons mee naar onze eigenste Swal met zijn bijzondere planten. Daarna verkennen we het mooiste deel van de Koekelarebergwandeleroute, terwijl we in de verte onze kustlijn en de West-Vlaamse 'bergen' zien. Nadien zakken we af naar De Klijteput, waar we de 35e editie van onze Ontdek-je-Plekjes afsluiten op het terras. Afspraak aan café De Klijteput, Bergmolenweg 2 in Koekelare.

Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

(*) We vragen wel om vooraf in te schrijven via de website van Natuurpunt (www.natuurpunt.be/natuurpunt-ruidenberg).

Foto's De Swal: Danny Deschacht.

Bij iedere bestelling van uw drukwerk, promomateriaal,... bij **Mr-Print doneren**

wij **3%** aan **natuurpunt**

Diksmuidsteenweg 54
Staden
0495 78 94 74
info@mr-print.be
mr-print.be +

- \\ Offset en digitaal
- \\ Familie en handels
- \\ Promomateriaal
- \\ Stempels
- \\ Van ontwerp tot levering

biovita

Torhoutsesteenweg 179
St.Andries Brugge

Maalsteenweg 299
St.Kruis Brugge

Meensesteenweg 51
Roeselare

Van Iseghemlaan 44
Oostende

**WARMTE POMPEN
ZORGELOOS COMFORT,
NU EN IN DE TOEKOMST.**

EEN TOTAALCONCEPT VOOR DE KLIMAATREGELING VAN UW WONING

Als gecertificeerd bedrijf staat Intelligent Wonen voor **betrouwbaarheid**. We zoeken naar de beste oplossing voor verwarming, sanitair warm water en de koeling van uw woning.

AIRCONDITIONING

Dankzij een warmtepomp creëren we heel het jaar door een uitstekend comfort, zonder uw energiefactuur de hoogte in te jagen.

VERWARMING EN WARM WATER

Laat uw verwarming en/of warm water productie aandrijven door hernieuwbare energiebronnen. Zo bespaart u tot 4 keer meer elektriciteit en stapt u af van fossiele brandstoffen.

MAXIMAAL RENDEMENT

Verwarmen met een warmtepomp is goedkoper dan verwarmen met gas. Verder kunnen we de warmtepomp sturen afhankelijk van uw zonnepaneelinstallatie.

Bruggesteenweg 21
Gits-Hooglede

INTELLIGENT WONEN

WWW.INTELLIGENTWONEN.BE
INFO@INTELLIGENTWONEN.BE
(+32) 475 34 67 37

Sights Of Nature
 Natuurpunt Optiekshop
 Varningsveld 89
 8490 Jettebeke
 050 31 50 01
 www.deputter.be

OFFICIEEL PARTNER

KITE OPTICS   Bynnex

KITE BINO APC STABILISATIE
 INTELLIGENTE OBSERVATIE

Koop uw instrument met ledenkorting bij Sights Of Nature, officieel partner, en steun zo Natuurpunt

VERREKIJKERS | TELESCOPEN | MICROSCOPEN | ACCESSOIRES

KITE OPTICS
 www.kite-optics.be

**Houthandel
 Carpentier**

Gitsbergstraat 53
 8830 Hoogdele-Gits
 Tel. 051 20 20 04
 Fax 051 24 59 52

**ALGEMENE
 BOUWONDERNEMING**

ERIK DEBAL

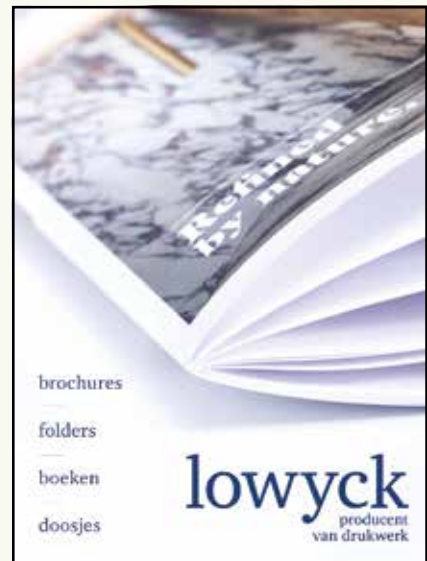
Verbrandhofstraat 130 - Roeselare
 Tel. 051 20 83 41
 info@debalerik.be - www.debalerik.be

**NIUWBOUW - VERBOUWINGEN
 WIND- EN WATERDICHTTE WONINGEN
 ALLE RUWBOUW- EN BETONWERKEN
 ENERGIEBESPARENDE RENOVATIES**

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

Paradijsstraat 2 - Roeselare-Beveren
tel. : 051 69 00 30 - Gsm: 0475 688 871
info@davidtshubert.be

WELKOM IN HET
PROVINCIAAL BEZOEKERSCENTRUM

DE BLANKAART

IK ZOMER WESTVLAAMS

GEZINNEN MET KINDEREN VAN 5 TOT 12 JAAR

Elke dinsdag in de zomervakantie vanaf 11 juli
tussen 13.30 en 16.30 uur

SPEELKRIEBELS

Uitdagende buitenspeelnamiddag voor het hele gezin
(waarbij je stiekem ook iets leert over insecten!)

IEDEREEN

Elke weekdag van juli en augustus

NATURATHLON

Beleef en ontspan – halve dag.

Een unieke combinatie van wandelen, fietsen en fluistervaren.

NATURATHLON NEXT LEVEL

Sport en avontuur – volledige dag

Een krachtige combinatie van kajakken, wandelen en fietsen.

Meer info en inschrijven via www.blankaart.be

Provinciaal Bezoekerscentrum De Blankaart

Iepersteenweg 56, 8600 Woumen

blankaart@west-vlaanderen.be - 051 54 59 48

Provinciaal Bezoekerscentrum De Blankaart

west-vlaanderen
de getrouwde provincie

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw is een regionaal samenwerkingsverband tussen 4 Natuurpuntafdelingen, 3 Natuurpuntkernen, 2 onafhankelijke verenigingen en een aantal werkgroepen. 'De knotwilg' is het kwartaal tijdschrift van onze vereniging. NP MWV vzw is erkend en wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid.

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen

- Secretariaat & zetel NP MWV
- Adres: Torhoutstraat 66, 8810 Lichtervelde
- Tel. secretariaat: 051/700.695
- E-mail secretariaat: peter.lemmens@natuurpunt.be
- Rek. nr.: BE53.9731.7610.5453.
- BTW- & ondernemingsnummer: BE 0424.696.979
- Het secretariaat is in principe alle werkdagen open van 9 - 12 u. en 13 - 16 u., maar neem zo mogelijk vooraf contact op om verrassingen te vermijden. Andere dagen en uren op afspraak.
- Website: www.natuurpunt.be/natuurpunt-midden-west-vlaanderen
- Voorzitter: Sofie Declercq (sofiedec@gmail.com)

Aangesloten natuurverenigingen

Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw

Koenraad Blonrock (059/250.697 - koenraad.blonrock@gmail.com).
Rek. nr.: BE82.0682.0550.8368

Natuurpunt Mandelstreek

(Hooglede – Roeselare – Ledegem – Moorslede – Staden)
Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be).
www.natuurpuntmandelstreek.be - Rek. nr.: BE51.9799.6273.0762

Natuurpunt kern de Reiger (Moorslede)

Jean-Pierre Vandamme (051/771.213 - jeanpierrevandamme@skynet.be).
Rek. nr.: BE82.4664.3681.6168

Natuurpunt kern Groot-Staden (Staden)

Koen Vandepoortale (0497/869.733 - natuurpuntgrootstaden@gmail.com).
Rek. nr.: BE87.9733.5278.5394

Natuurpunt Ruidenberg (Lichtegem – Koekelare – Kortemark)

Georges Pollentier (051/589.418 - pollentiergeorges@outlook.com).
www.natuurpunt.be/natuurpunt-ruidenberg - Rek. nr.: BE47.9733.8607.4380

Natuurpunt kern Kortemark

Sofie Declercq (sofiedec@gmail.com)
Rek. nr.: BE78.9734.1965.6386

Natuurpunt Torhout

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be).
www.natuurpunt.be/natuurpunt-torhout - Rek. nr.: BE96.9733.8345.7505

Ruimte (Diksmuide)

Jef Dumoulin (051/500.866 - jef.dumoulin@skynet.be).
Rek. nr.: BE47.0680.6704.2080

vzw Leefmilieu Roeselare

Piet Desmet (051/225.852 - leefmilieuvzw@gmail.com).
Rek. nr.: BE33.9733.6476.0046

Aangesloten thematische werkgroepen

Amfibieënwerkgroep (NPM)

Martine Lakiere (0479/780.002 - martine.lakiere@telenet.be)

Jong Natuurverkenner (NP MWV)

Xavier Dirix (0488/811.245 - dirix.xavier@gmail.com)

Natuurwerkgroep Torhout

(amfibieën, reptielen, vogels, zoogdieren - NPT)
Geert Carette (050/215.483 - geert.carette@skynet.be)

Steenuilwerkgroep Mandelstreek (NPM)

Ludo Momerency (051/225.280 - steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreek.be)

Uilenwerkgroep Hoge Dijken (NPGO&HD)

Dirk Peene (059/267.802 - dirk.peene@outlook.com)

Vogelwerkgroep (NPM)

Johan Bostoen (0475/381.084 - johan.bostoen@gmail.com)

Werkgroep Trage Wegen (NPT)

Roney Debaille (050/214.574 - rdebaille@gmail.com)

Zoogdierenwerkgroep (NPM)

Michael Parmentier (0483/638.090 - michael.parmentier@hotmail.com)

Zwalimop (zwammen, lichenen, mossen, planten - NPM)

Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be)

Vragen over ons privacybeleid? Neem contact op met het secretariaat.

Natuurgebieden

Bourgognepolders (Oudenburg)

Dirk Anseeuw (051/581.122 - dirkanseeuw@hotmail.com)

Groenhove (Torhout)

Alexander Dhooms (0472/864.345 - dhooms.alexander@telenet.be)

Kleiputten (Rumbeke)

Piet Desmet (051/225.852 - natuurmandelstreek@gmail.com)

Mispelaarhoek (Zonnebeke)

Geert Schoutteten (0476/440.200 - geert.schoutteten@gmail.com)

Moersasje (Torhout)

Roney Debaille (050/214.574 - rdebaille@gmail.com)

Snipgate (Gistel)

Koenraad Blonrock (059/250.697 - koenraad.blonrock@gmail.com)

Swal (Koekelare)

Kristof Vanhee (0497/152.684 - maureen.vansevenant@gmail.com)

De Vijfwegenpoel (Poelkapelle/Staden)

Tom Lemahieu (0478/483.680 - lematn@hotmail.com)

Waterdambosje (Moorslede)

Steven Nuytten (0477/446.772 - steven.nuytten@telenet.be)

Zwaanhoek (Oudenburg)

Marc Deknock (059/265.068 - marc.deknock@telenet.be)

Lid worden?

Een lidmaatschap kost 38 euro en als lid krijg je 4 x per jaar 'de knotwilg' en het 'Natuurblad' in je bus. Als extraatjes ben je verzekerd tijdens alle Natuurpunt-activiteiten én krijg je korting in de Natuurpuntwinkel en bij tal van partners. (Zie www.natuurpunt.be/voordelen). Wie voor het eerst lid wordt, krijgt een welkomstpakket met o.m. de prachtige Natuurpunt fiets- en wandelgids. Woon je in Gistel, Hooglede, Lichtegem, Koekelare, Kortemark, Ledegem, Moorslede, Oudenburg, Roeselare, Staden of Torhout? Schrijf dan 38 euro over naar rek. nr. BE17.2300.0442.3321. Of bespaar Natuurpunt een hoop administratieve kosten door een domiciliëringsoverdracht in te vullen op www.natuurpunt.be > lid worden. Woon je in een andere gemeente? Neem dan contact op met het secretariaat.

Abonnement?

Ben je al lid van een andere Natuurpuntafdeling, dan kan je ook een abonnement nemen op 'de knotwilg' alleen. Schrijf 10 euro over naar rekeningnummer BE53.9731.7610.5453 en vermeld daarbij 'abonnement DK'.

Digitale nieuwsbrief 'De Groene Flits'.

Neem contact op met het secretariaat.

Redactieraad en eindredactie

Raad van bestuur & secretariaat.

Vormgeving en druk

Opmaak door MR-PRINT.BE, 0495/789.474, info@mr-print.be
Druk door Lowyck, Archimedesstraat 53, 8400 Oostende
Papier met EU-Ecolabel en ECF- en FSC-certificaat.

Oplage 3.100 exemplaren

Steun onze projecten

Storten kan op rekeningnummer BE56.2930.2120.7588 van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met de vermelding 'gift aan' en het projectnummer van jouw keuze. Voor schenkingen vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest.

BOURGOGNEPOLDER - 5554	FONDS NP MWV - 4029
GROENHOVE - 5580	MANDELSTREKE - 3567
MISPELAARHOEK - 5599	SNIPGATE - 5562
VIJFWEGENPOEL - 5587	WATERDAMBOSJE - 5594
ZWAANHOEK - 5539	

Steenuilwerkgroep - GEW-2492 op rekeningnummer BE12.2300.5247.4592 van Natuurpunt Studie vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

Een ziek of gekwetst dier gevonden?

Kijk op www.voc-bulskampveld.be (VOC Beernem, tel. 050/790.959) of www.vogelopvangcentrum.be (VOC Oostende, tel. 059/806.766).

Een flagrante overtreding van de natuurwetgeving?

Meld dit aan de natuurinspectie van Oost- & West-Vlaanderen op natuurinspectie.west.anb@vlaanderen.be, 0474/301.428 of (buiten de kantooruren) 0499/949.377.

ACTIVITEITENKALENDER NATUURPUNT MIDDEN-WEST-VLAANDEREN (NP MWV)

Activiteiten van Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw (NPGO&HD), Natuurpunt Mandelstreke (NPM), Kern De Reiger (NPKDR), Kern Groot-Staden (NPKGS), Natuurpunt Ruidenberg (NPR), Kern Kortemark (NPKK), Natuurpunt Torhout (NPT), Jong Natuurverkenners (JNV), Ruimte Diksmuide (RD), vzw Leefmilieu Roeselare (vzw LR) én externen.

Datum	Uur	Activiteit	Organisatie
Tot do. 31 augustus		De Insectenzomer	NP
Zo. 2 juli	om 10 u.	Planteninventarisatie (streeptocht) op de Keiberg	NPM
Zo. 2 juli	om 13.30 u.	Sint-Janskruidwandeling	is.m. NPM
Di. 4 juli	om 9 u.	De 'bosberen' werken in Groenhove	NPT
Wo. 5 juli	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Koekelarebos	NPR
Zo. 9 juli	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Wo. 12 juli	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Groenhove	NPR
Wo. 19 juli	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: De Huwynsbossen	NPR
Wo. 26 juli	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: het groene Diksmuide	NPR
Wo. 2 augustus	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Dokter Egide Defeverpark	NPR
Za. 5 augustus	om 9 u.	Zomerwerkdag in 'de Kleiputten'	NPM
Zo. 6 augustus	om 14 u.	Vlinderwandeling in 'De Vierkaven'	NPKDR
Di. 8 augustus	om 9 u.	De 'bosberen' werken in Groenhove	NPT
Wo. 9 augustus	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: De Blankaart	NPR
Zo. 13 augustus	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Wo. 16 augustus	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Groenhove bis	NPR
Wo. 23 augustus	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Stationsput Eernegem	NPR
Za. 26 augustus		Vijfdaagse naar Terschelling	NPM
Za. 26 augustus	om 20 u.	Startactiviteit 'Jong Natuurverkenners' tijdens de 'Nacht van de Vleermuis'	JNV
Za. 26 augustus	om 20.30 u.	'Nacht van de Vleermuis' in het Sterrebos	NPM
Wo. 30 augustus	om 19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: de Swal & de Koekelareberg	NPR
Di. 5 september	om 9 u.	De 'bosberen' werken in Groenhove	NPT
Za. 9 september	om 8 u.	Daguitstap naar Le Platier d'Oye	NPM
Zo. 10 september	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zo. 10 september	om 14.30 u.	Herfstwandeling door het Koekelarebos	NPR
Di. 12 september	om 19.30 u.	Start cursus 'Geologie van Vlaanderen'	NPM
Zo. 17 september	om 10 u.	Beleef de najaarstrek in 'De Kleiputten'	NPM
Zo. 17 september	om 10 u.	Planteninventarisatie (streeptocht) van het Roulartabos	NPM
Zo. 24 september	om 11 u.	Krottegemse wandeling naar het Krommebeekbos	NPM
Za. 30 september	vanaf 13.30 u.	'Repair Café'	is.m. NPT
Zo. 1 oktober	om 14 u.	Wandeling over de Kezelbergroute	NPKDR
Di. 3 oktober	om 9 u.	De 'bosberen' werken in Groenhove	NPT
Za. 7 oktober	vanaf 19 u.	'Nacht van de Duisternis' in het Edewallebos	NPKK
Di. 24 oktober	om 19.30 u.	Save the date: Start cursus beleidsverkenner	NP MWV
Za. 18 november	om 19.30 u.	Save the date: Algemene Kennisquiz van Natuurpunt Kern Kortemark	NPKK
2023 of 2024		Zeiscursus???	NP MWV

Verdere info en praktische afspraken vind je middenin deze 'knotwilg'.
De laatste info & eventuele wijzigingen vind je ook terug in onze gratis maandelijkse nieuwsbrief 'De Groene Flits'.
Geïnteresseerd? Stuur een mailtje naar peterlemmens@natuurpunt.be.